AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 43-čias | Tel. Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 22-rą SPALIO (OCT.), 1932 M. | Kaina 5 Centai | Vol. XVI

POLITIKOS ŽINIOS

AMERIKOS ŽMONIŲ APGROBIMAS

Depresija, didžiausia bedarbė, žmonių pinigų sugrobimas — tai Hooverio valdžios darbo pasekmė — sako demokratai ir tęsia toliau:

Hooveris savo kalboje negalėjo išaiškinti, kodel Amerikoj milionai žmonių neteko darbų ir pražudė savo sutaupytus pinigus tukstančiuose užsidariusių bankų. Jis bandė nuversti bėdą ant svetimų šalių. Bet tai juokinga akyvaizdoj to vieno fakto, kad Amerikon šiandien yra sutrauktas kone viso svieto kone visas auksas.

Amerikos beširdžiai finansistai valdo Hooverį, o per Hooverį ir jo republikonišką partiją valdo Ameriką. Nors šitas pasakymas gal skamba kaip socialistų generalizacija, vienok toks yra neužginčijamas faktas.

Kada Hooveris tapo išrinktas į prezidentus keturi metai atgal, depresija jau buvo prasidėjus ir buvo aišku, kad ateityj laikai bus blogesni. Vienok daugelis žmonių, kaip biznierių, profesionalų taip ir darbininkų, turėjo sutaupę po keletą tukstančių dolerių, kiti ir daugiau, ir niekad netikėjo, kad jie tuos pinigus galėtų prarasti.

Po Hooverio išrinkimo Amerikos didieji finansistai padarė didžiausią ir bjauriausią suokalbį prieš Amerikos žmones. Priešaky jų suokalbininkų buvo Morganas ir jo First National bankas, The Chase National bankas, The National City Co., o su jais bendradarbiavo Hooverio finansų ministeris Melonas. Šitie suokalbininkai nutarė ir padare planus atimti nuo Amerikos žmonių jų pinigus. Su pinigais, mat, žmonės jautėsi nepriklausomi, nebuvo lengvai sukontroliuojami, veikė savystoviai biznyje, steigė mažas bendroves, pramonės įstaigas ir t.t. Kadangi pinigas yra žmonių savystovybės svarbiausia įmonė, finansų didieji mekleriai pasiryžo atimti tą įmonę ir vėl padaryti žmones savo vergais.

Su Hooverio pritarimu jie pradėjo monyti žmones, kad pirktų šėrus. Tyčia kėlė šėrų kainas, kad parodžius kaip lengvai galima praturtėti iš spekuliacijos. Tuo tarpu Hooveris ir jo valdžia žinojo, kad visi tie šėrai nebuvo verti nei dešimtos dalies tų kainų, o kiti nei šimtinės dalies. Tokiu budu buvo sutraukta į Wall streetą bilionai dolerių žmonių pinigų.

Kada visi žmonės, kas tik turėjo nors tukstantį dolerių, buvo privylioti prie spekuliacijos, daugelis jų išmoko spekuliuoti ant įmokėjimo, kas vadinama yra "margin". Įmokėjęs $1,000 galima buvo pirkti šėrų $10,000 vertės, ir tada brokeris skolinosi $9,000 iš bankų. Jeigu vėliaus šėrai pakilo iki $15,000 tai juos pardavus galima buvo uždirbt $5,000 už $1,000. Bet jeigu jie nupuolė iki 8,000, tai įmokėtas $1,000 žuvo.

Kada suokalbininkai išmokino žmones spekuliuoti ant įmokėjimo arba "margin", jie pradėjo kelti procentą už paskolinamus pinigus tokiai spekuliacijai. Mažuose ir dideliuose bankuose visoj Amerikoj gulėjo neapsakoma daugybė pinigų, kuriuos ten turėjo sudėję paprasti darbininkai. Tų darbininkų ir jų pinigų finansiniai suokalbininkai "marketo" spekuliacijon negalėjo patraukti. Bet jiems lengva buvo patraukti tukstančius bankierių kurių globoj tie "nekalti" pinigai gulėjo. Jie pažadėjo bankieriams 10 nuošimčių, paskui 12 nuošimčių ir net iki 20 nuošimčių už paskolinimą banko pinigų Wall Streeto spekuliacijoms. Bankieriai viens už kito pradėjo siųsti New Yorkan milionų milionus dolerių. Net ir mažiausi bankai turėjo pasiuntę New Yorkan po $200,000 spekuliacijos paskoloms.

Tai dabar jau finansiniai mekleriai turėjo sutraukę į savo rankas visų žmonių pinigus, "kaltų" ir "nekaltų". Kad iš bankų išvylioti pinigai tikrai ant visados pas juos paliktų, jie įkalbėjo bankams, kad pirktų nuo jų svetimų šalių bonsus, tokius kaip Lenkijos bonsus, Argentinos, Brazilijos ir t.t. Geresniam patraukimui bankierių jie davė jiems 10 procentų komišino už pirkimą tokių bondsų. Mažų bankų prezidentai už sudėtus žmonių pinigus supirko bankan tiek bonsų kiek tik galėjo, o komišino pinigus pasidėjo sau į kišenių.

Kada ir tas buvo atlikta, Wall Streeto beširdžiai bosai umu laiku numušė visą "marketą", visus šėrus ir bonsus, iki pačios bedugnės. Šėrai, už kuriuos žmonių buvo mokėta po $200., buvo nupuldyti iki $1. Viskas žlugo žmonėms ir jų netikusiems bankieriams, ir viskas atsidurė žiaurių suokalbininkų rankose.

Fašistai Užbaigė Bado Streiką

Helsingfors, Suomija. — Dramatiškas Lapua vadų streikas užsibaigė, kada kabinėtas paliuosavo generolą Vallenius, kurs buvo labai nusilpnėjęs, veik šešias dienas liuosnoriai pasninkavęs protestuodamas prieš valdžią kad jį laiko kalėjime. Du kiti badu streikuojantieji kaliniai užbaigė streiką, kada jį paliuosavo.

Tautinės Sveikatos skyriaus vadas norėjo ištirt streikierių sveikatą, bet generolas Vallenius nesutiko jį leist, gal todėl, kad jis yra socialistas. Pranešta, kad vyriausybė buvo ketinusi kalinius pavalgydyt per prievartą, bet generolas Vallenius grąsino įtraukt valgį į savo plaučius, gi tas butų pavojinga.

Virš keturiasdešimts komunistų buvo suareštuoti už nelegališkus veikimus. Politiška policija, kuri juos areštavo, padarė kratą komunistų centre ir pagrobė amerikoniškos išdirbystės spaudinamą mašiną. Tai buvo didžiausia krata Suomijoj iš visų kitų buvusių.

Britanija Panaikino Prekybos Sutartį su Rusija

Londonas. — Sekretorius Thomas paskelbė prekybos sutartį su Sovietų Rusija panaikintą pagal britų valstybės naują nusistatymą del komercijos, prasidedant parliamento žemesnio buto seimui. Panaikinimas įeina galėn už šešių mėnesių ir sovietų atstovui buvo formališkai informuota. Anglų — Rusijos paktas, pasirašytas balandžio 1930 metuose, pastatė Rusiją palankiausioje vietoje. Sekretorius Thomas paskelbė, kad buvo reikalas atšaukt paktą, kurs stovėtų prieš išpildymą Ottawa sutarties ir sutrukdyt konkurenciją pardavime prekių pigiausia kaina.

RENKINO KABINETAS REZIGNAVO BELGIJOJ

Brussels. — Belgijos kabinetas kurio galva buvo Jules Renkin rezignavo.

Naujas Budas Bedarbius Vyrus Išlaikyti

Tokio, Japonija. — Šiomis dienomis Japonijoj paaiškėjo labai keistas ir net apgailėtinas budas, kuriuo moterys bando išlaikyti savo bedarbius vyrus ir net šeimas. Tulas japonas nesenai teisme apskundė savo "žmoną", kuri buk jį apgavusi ir išviliojusi pinigų. Kai teisme pradėta nagrinėti byla, paaiškėjo, kad jauna, graži japonė, turėdama du vaikučiu ir bedarbį vyrą, sumanė naują budą užsidirbti pinigų, šeimai išlaikyti. Dviejų piršlių pagelba, ji impersonavo jauną, nevedusią mergina, ieškančią vyro. Vryų jai nestigo. O kadangi Japonijoj yra paprotys, kad jaunikis jaunąjai po vedybų turi sumokėti $15., tai ji ištekėjo už vyrų net kelioką kartų. O gautuosius iš kiekvieno $15. sunaudodavo savo šeimai išlaikyti. Policija atrado ,kad vedė daugiau 12 kartų. Pagal Japonijos įstatymus, vedybos tik tada legalės, kada jos įregistruotos valdžios įstaigoj, tačiau pati vedybų ceremonija nelegalizuojama. Japonė tuo pasinaudojo: ištekėjo už vyrų tikybinėmis apeigomis, o valdžios įstaigose neįregistravo. Tokiu budu valdžia jos bausti negalėjo už daug vyrystę, tačiau nubaudė už išviliojimą pinigų iš vyrų. Teisėjas skundėją papeikė už japonės teismui skundimą.

Naujas Laivas Prekių Gabenimui

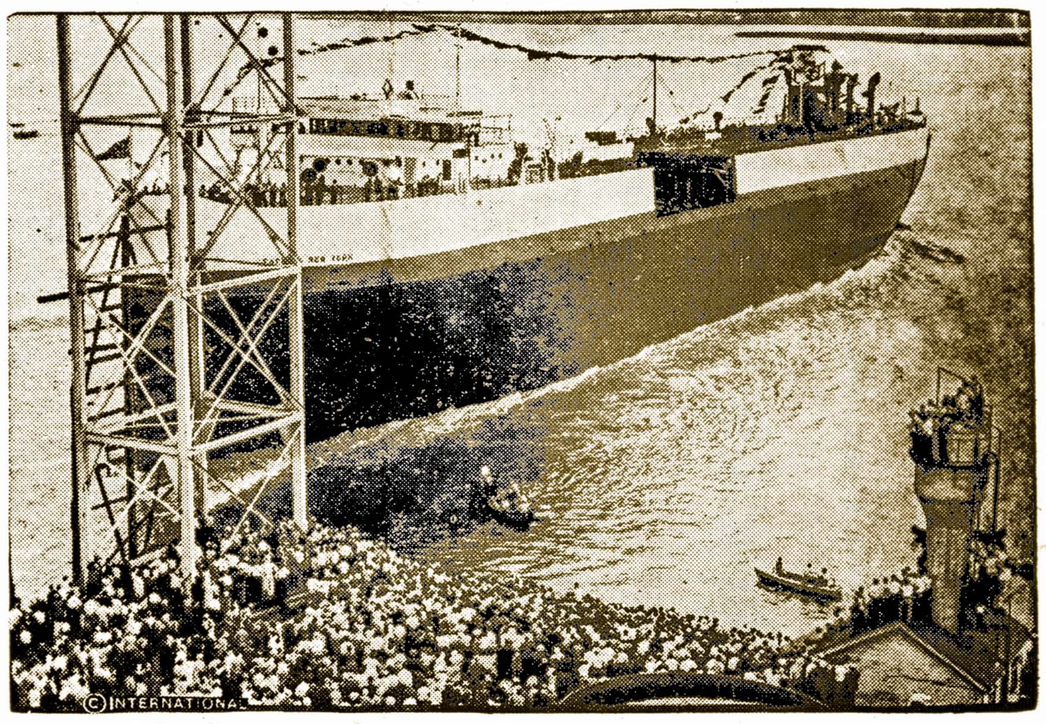

Šiomis dienomis Chesterio, Pa. uoste buvo nuleistas vandenin naujos mados garlaivis prekių gabenimui. Atėjus traukiniui į uostą, prekės visai nebus iškraunamos, bet įvežtos į laivą su visu traukiniu, ir taip jos vežamos į kitą uostą, kur traukinys vėl bus pastatytas ant rėlių ir važiuos toliau. Tuo budu atsimeta prekių įkrovimas ir iškrovimas. Šitas garlaivis pavadintas "Seatrain," kas reiškia jurių traukinį ir jis plaukios su traukiniais tarp New Yorko, New Orlean ir Havanos.

Klaipėdos Direktorijatas Patenkintas Lietuvos Patvarkymu

Klaipėda. — Šiomis dienomis Klaipėdos Krašto Direktorijos Pirmininkas Dr. Schreiberis, pasikalbėdamas su Lietuvos spaudos atstovu Krašto ekonominiais reikalais, pareiškė savo didelio pasitenkinimo del Lietuvos centro vyriausybės ekonominės politikos išmintingumo ir vyriausybės atsargumo ir rupestingumo. Esą, galima pasidžiaugti tvirtu Lietuvos lito pastovumu šiais nenormaliais laikais. Schreiberio žodžiai: "Labai sveka visai musų valstybei, kad Lietuvos vyriausybė nepasekė kai kurių kitų valstybių pavyzdžiu ir nesigriebė nepaprastų priemonių ekonominei padėčiai gerint, kaip valiutos suvaržymu, prekybos kontingentavimo ir panašių. Todėl ir pasaulinis ekonominis krizis pas mus ligšiol atsiliepė ne taip skaudžiai kaip kitose valstybėse".

Londonas Didžiausias Miestas Pasauly

New York. — Paskutiniuoju laiku surinktosios žinios parodo, jog Londonas tebėra didžiausias miestas pasaulyje savo gyventojų skaičiumi. Antrą vietą tenka New York.

Oficialės skaitlinės rodo šiuos didžiuosius miestus pagal gyventojų skaičių:

Londonas — 8,202,818 gyventojų; New York — 6,981,915; Tokio (Japonijos sostinė) — 5,312,000; Berlynas — 4,296,000; Chicago — 3,376,438; Paryžius — 2,871,039; Maskva — 2,745,000.

Labiausia padidėjo Tokio miestas. Japonai prijungė prie jo netoli esančius miestelius ir užtai miestas smarkiai pakilo.

Lietuvių Radio Programai

Pradedant spalių (October) 23 d., sekmadieny, 3 val. p. p. Central Standard Time, arba 4 val. Eastern Time, išgirsite lietuvių radio programą iš stoties WJJD (1130 kyl. 265.3 mtrs). Rytinių valstijų kolonijose, ypatingai Pennsylvania valstijoj tie programai bus gerai girdimi, nes WJJD yra viena iš didžiųjų stočių.

Taigi, klausykite kas sekmadienį 3 (rytuose 4 val.) po pietų lietuviškų radio programų iš stoties WJJD. Tuos programus duoda "Margutis".

402 Amerikonai Apdrausti virš Milijono Dolerių

Washington. — Finansų žurnalas "Spectator" paduoda statistinių žinių, kad Suvienytose valstijose randasi 402 amerikonai, kurių gyvybė yra apdrausta virš milijono dolerių. Pier DuPont apdraustas ant 7 milijonų, Rockefelleris ant 3 milijonų dolerių. Tiktai poros milijonierių iš 402, apdrauda siekia lygiai milijono dolerių, o visą kitų apdrauda viršija.

Lietuvos Popieros Fabrikas 7,000,000 Litų

Kaunas. — Petrašiunuos popieros fabriko visas pastatymas ir įrengimas kaštuoja 7 milionus litų. Didesnė sumos dalis mašinoms įrengti. Numatoma, kad fabriko pagamintų per metus 56,000 tonų popieros užteks visai Lietuvai. Jei neužtektų, fabriką galima padidinti pastatant dar vieną mašiną, kas kaštuotų apie vieną milioną litų ir produkciją pakeltų 100 nuošimčių.

Amerikos Prekyba Sumažėjo

Washington, sp. 4. — Prekybos departamentas apskaito, kad Jungt. Valstijų eksportas rugpiučio mėn. pasiekė $109,205,121, kuomet tą patį mėnesį metai atgal jis siekė $164,808,440. Sumažėjo ir importas. Rugpiučio mėn. importas siekė $91,110,475, kuomet metai atgal siekė net $166,678,184.

Per 8 mėnesius šiemet eksportas pasiekė $1,056,972,184, o importas—$917,215,188. Pernai per tą patį laiką eksportas siekė $1,661,545,872, o importas—$1,448,289,340.

Ar Daugiau Vyrų Ar Moterų Pasaulyje?

Lietuvoje ir abelnai Europoje, yra daugiau moterų negu vyrų. Visoj Europoj vidutiniai ant 1000 vyrų pareina 1067 moterys. Visų didžiausias moterų perteklius yra Rusijoj, butent 1103. Bet kai kur yra ir daugiau vyrų negu moterų. Pavyzdin Azijoje ant 1000 vyrų tik 958 moterys, Afrikoj ant 1000 vyrų tik 984 moterys, o Australijoje ir kitose salose tik 940 moterų ant 1000 vyrų. Amerikoje (pas mus) ankščiau buvo daugiau vyrų negu moterų ir del to moterys čia buvo labai brangiai įvertinamos. Bet dabar ir čia jau ant 1000 vyrų išpuola 1038 moterys. Tai paduoda pati Tautų Sąjungos įstaiga, taigi jos patikėtinos. Pagal tą patį šaltinį abelnai pasauly ant 1000 vyrų yra 1003 moterys, taigi beveik tiek pat vyrų, kiek ir moterų.

PRUSIJA UŽDRAUDŽIA LAISVAMANYBĘ

Berlynas. — Tautiškų Socialistų partijos inešimai buvo priimti Prusijos seimo, kas link laisvamanybės. Tuo nauju įstatymu uždraudžia laisvamanių ir bedieviškų organizacijų gyvavimą ir reikalauna, kad visi valstybės teatrai ir visos orkestros suteiktų valdžiai visų jų ateivių ir žydiškų darbininkų surašą.

LONDONO POLICIJA KOVOJO SU BEDARBIAIS

London. — Policija ir bedarbiai veidu į veidą susirėmė, policijai sutrukdant keletą tukstančių bedarbių demonstrantų nuo maršavimo ant parlamento. Jaunų vaikinų buriai pasinaudojo proga ir sekdami policiją ir bedarbius apiplėšė krautuves kur tik galėjo. Policija užėmė plėšikus ir su jais turėjo kovą kol įvedė tvarką. Bedarbiai su akmenimis mėtė į policijantus ir daug žmonių tapo sužeista. Paisley, Škotijoj irgi įvyko demonstracija, kada 2,000 užpuolė teismą, kur buvo teisiami šeši žmonės už bedarbių sukilimus.

LIETUVOS ŽINIOS

LIETUVOS UNIVERSITETE 5,000 STUDENTŲ

Kaunas. — Rugsėjo 15 d. Vytauto Didž. universitete prasidėjo mokslo metai. Šiemet naujų studentų įstojo apie 1,000 ir grįžo jau buvusių apie 300 ir iš senesniųjų metų buvo besimokančių per 4,000. Bendrai, šiuos mokslo metus universitetas pradėjo turėdamas rekordinių studentų skaičių — 5,000. — **Tsb.**

GEROS DUONOS TRUKSTA

Pagėgiai. — Nors ir ne mažas ir dar apskrities miestas, bet nei vienos geros duonos kepyklos nei parduotuvės, kuri pardavinėtų gerą duoną, nėra. Čia kepama susmegusi ir labai neskani, vokišku receptu, duona, kurios nei valdininkai nei šiaip, iš kitų Lietuvos vietų atvykę žmonės, negali valgyti. Geležinkeliečiai bei šiaip tarnautojai važiuoja duonos pirktis net į Tauragę. Geros duonos kepyklai čia butų labai geros sąlygos. — **Tsb.**

NEPAPRASTAI DIDELIS LAIVŲ JUDĖJIMAS

Klaipėda. — Šią vasarą Klaipėdos uoste nepaprastai didelis laivų judėjimas. Įplaukusių laivų skaičiumi ir tonažo dydžiu Klaipėdos uostas liepos mėn. pralenkė net daug didesnį Karaliaučiaus uostą. Judėjimą uoste labai pagyvina iš Rusijos gabenamas miškas. — **Tsb.**

KIEK PAGAMINS CUKRAUS

Kaunas. — Šiemet Lietuvoje cukriniais runkeliais yra užsėta 5.000 ra. plotas. Runkelių derlius geras. Dėl to tikimasi iš šimečio runkelių derliaus pagaminti cukraus apie 14.000 maišų, po 100 kilogr. kiekvienas. Cukraus fabrikas pradės veikti rugsėjo mėn. gale. — **Tsb.**

PRASIDĖJO RUDENIŠKAS ORAS

Kaunas. — Ligi rugsėjo 10 d. oras Lietuvoje buvo labai šiltas. Pav. rugsėjo 9d. oro šiluma siekė 85 F. laipsnių pavėsy, bet netrukus pradėjo darytis vėsiau. Rugsėjo vidury oras buvo vėsus, drėgnas ir vėjuotas, kaip ir visada niuriais rudeniais. — **Tsb.**

PAMINKLAS VL. PUTVINSKUI

Kelmė. — Raseinių aps. Rugsėjo 18d. Šaulių sąjungos kurėjui Vl. Putvinskiui, jo tėviškėje, atidarytas paminklas. Iškilmėse dalyvavo apylinkės šauliai ir didokas burys svečių iš Kauno ir Šiaulių. — **Tsb.**

DIDELIS GAISRAS JUŽINTUOSE

Južintai. — Rokiškio aps. Rugpiučio 28 naktį Južintuose kilęs gaisras sunaikino 10 didelių trobesių, jų tarpe klebonijos namus, 3 parduotuves ir 6 negyvenamus namus. Gaisro nuostoliai labai dideli. Gaisro priežastis nežinoma. — **Tsb.**

SKUBINAMAS ŽASŲ EKSPORTAS

Kaunas. — Kasmet Lietuvoje užauginama apie pusę milijono žąsų. Užaugintų ukininkai jų ir daugiau, bet paskutiniaisiais metais pasunkėjo jų pardavimas. Kaip žinoma, lietuviškos žąsys parduodamos užsienin, daugiausia, vokiečiam. Tačiau jie pereitais metais pakėlė įvežamoms žasims muitą. Ši priežastis ir atpigino žąsų kainą, nes kitos rinkos žąsims parduoti nesurasta. Iš šios, keblios, buties yra tik tokis išėjimas, kad reikia žąsų išvežimą skubinti, nes padidintieji vokiečių muitais pradeda veikti tik po spalių mėn. 15 d. Dėl to Lietuvos laikraščiai dabar ir ragina ukininkus skubinti žąsų eksportą. — **Tsb.**

LIETUVIAI AMERIKOJ

Philadelphia, Pa.

Nespėjus apmiršti įgytų įspudžių, gautų "Vilniaus Vadavimo" piknike, rugsėjo 11d., 1932, "Vytauto Parke", kaip vėl veikiančioji SLA 135 kuopa sumanė parengti kitą iš eilės prakilnų pokylį. Dabar jau vietoj pikniko laukuose rengia L. Muzikalėj Svetainėj didį bankietą. Šis iškilmingas pokylis yra rengiamas paminėjimui **"Pirmo Lietuvių Skridimo per Atlantiką, New York-Kaunas, 1933"**; įvyks Lapkričio (Nov.) 24d., 1932, (Thanksgiving Day), kurio pelno dalis bus skiriama virš minėtam tikslui.

Bankieto rengimo komisija spalio 10d. 1932, turėjo pirmą susirinkimą, kuriame aptarė energingai pasidarbuoti, kad kalbamąjį pokylį pádaryti tolygios svarbos ir įspudingumo, kaip kad turėjome "Vilniaus Vadavimo" pikniką. Nutarta sudaryti geriausį tam vakarui programą iš gerų kalbėtojų, dainų, muzikės ir šokių. Atsižiurint į piniginę sunkių laikų padėtį, nutarta įžangos bilietus parduot po $1.00, už kurį dalyvis ar dalyvė bankiete gaus skaniai pagamintą "Turkey Dinner," pasidėti drapanas, išgirsti grąžų programą ir galop po viso to, iki valiai prisišokti.

Todel šiuo pranešimu maloniai kviečiame philadelphiečius lietuvius iš kitų artimų miestų musų vientaučius, kuriem apeina gyviausi lietuvių reikalai ne tik čionai, bet ir tėvynėj, Lietuvoj, pasirengti dalyvauti musų šaunioj vakarienėj ir prakilname pokyly.

Bankieto bilietus galite gauti iš kalno pas sekamus SLA. 135 kuopos narius: A. Garliauskas, 2662 E. Allegheny Ave.; J. Ivanauskas, 3585 Salmon Street; J. V. Grinius, 3120 Richmond Str.; Kaz. Slivinas, 224 Greenwich Street; Z. Jankauskas, 538 N. 12th Street, A. Vaivada, 4774 Richmond Street; ir pas salės gaspadorių, Liet. Muzikalės Svetainės, Tilton St. ir Allegheny Ave. Vietas bankiete užsisakyti prašome ne vėliau kaip Lapk. (Nov.) 21d., 1932. Pokylis prasidės "Thanksgiving Day" kaip 4 val. po pietų.

Bankieto Rengimo Komitetas,
Z. Jankauskas, rašt.

Westfield, Mass.

Čia dvi rezoliucijos buvo priimtos spalių mėn. 9-tą dieną, Vilniaus Užgrobimo ir Washingtono sukaktuvių paminėjime, surengto katalikiškų draugijų sąryšio. — Viena rezoliucijų buvo link katalikų universiteto atidarymo, o kita Vilniaus vadavimo klausimu, kuri skamba sekančiai:

VILNIAUS VADAVIMO REZOLIUCIJA

Mes, Westfieldo Kolonijos Lietuviai, sykiu su Northamptono, Easthamptono, Holyoke, Springfieldo, Pittsfieldo, Mass. valstijoje ir Terryvillle ir Granby Conn. Valstijos kolonijų tėvynainiais, apvaikščiodami Vilniaus gedulos dieną ir viešame susirinkime išklausę p. A. F. Kneižio ir kun. S. J. Vembrės įdomius ir pavergto brolio vilniečio pilnus skausmo pranešimus, vienbalsiai ir griežtai protestuojame prieš lenkų valdžios smurtu ir veidmainyste Vilniaus užgrobimo darbą ir griežtai reikalaujame, kad Vilnius, Lietuvos amžina sostinė butų atvaduotas.

Tą savo Šventą pageidavimą ir reikalavimą sykiu siunčiame jo eksc. Lietuvos prezidentui p. A. Smetonai, Lietuvos Pasiuntiniui Washingtone, p. A. Balučiui, Vilniaus Vadavimo Sąjungai Kaune ir U. S. A užsienio reikalų p. ministeriui. Tuo tikslu steigiame Vilniaus Vadavimo sąjungos skyrių.

Rezoliucijos tekstą įgaliojame pasirašyt kun. S. J. Vembrę, A. F. Kneižį, Justą Žalą, V. Minkelį, S. Šlapelį ir A. K. Masaitį.

Philadelphia, Pa.

PHILADELPHIJOS ŽVĖRINČIUS BANKRUTUOJA

Nors jau buvo minėta "Amerikos Lietuvy" apie Philadelphijos Zoo — žvėrinčiaus ėjimą prie bankruto, bet vis iki šioliai dar pusiau laikėsi. Tačiau Spalio 10 d. viešai paskelbė, ir stropiai reikalvo, kad miestas darytų kokią išvadą link badaujančių gyvulių — paukščių ir žvėrių maisto. O jei ne, tai bus panaikytas žvėrinčius, nes nėra su kuom pirkti maistą. Žvėrinčiaus užveizda Mr. C. E. Brown jau pradėjo nekuriuos žvėris parduoti del stoko maisto; pardavė 4-rių mėnesių senumo 2 levus po $75. Tai reiškia, kad galima gauti pirkti. Tai mat prie ko bedarbė privedė. Netik žmonės skursta, bet ir žvėrys, kurie žmonių priežiuroje yra. Tačiau ne visi skursta, yra ir milijonierių, kurie tik juokus krečia iš žmonių skurdo. Yra sakoma, kad sotus alkaną neatjaučia. Bet alkanas, "dantis galanda" jausdamas puvantį kapitalą sandėliuose.

NEBUS NAUJŲ METŲ PARODOS

Visiems gerai žinoma, netik Philadelphiečiams, bet ir iš tolimų apylinkių miestų ir miestelių, kad kas metai į naujų metų parodą suvažiuodavo tukstančiai žmonių pamatyt gražiausių parėdų kur kliubai — vienas su kitu varydavo lenktynės del premijų, kur miestas ir biznieriai sudėdavo tukstančius dolerių del paroduojančių. Dabar išanksto paskelbė, kad "no money for prizes" ir todel per šiuos naujus 1933 metus parodos nebus. Nors žmonės—didi ir maži yra pripratę prie naujų metų gražių parodų, tačiau kaip matome, šie 1933 nauji metai bus tykus ir be jokio triukšmo, kad ženklina "depresiją".

SUMAŽĖJUS VAIKŲ PARALYŽIUI, ATSIDARĖ VISOS MOKYKLOS

Pradėjus mažitis vaikų ligai paralyžiui, atsidarė visos mokyklos nuo Spalio 3 d. Ta vaikų liga palietė virš šešius šimtus (642), iš kurių mirė 64. Spėjama, kad liga sumažėjo del permaino oro. Paskutiniu laiku anglų spaudos "Bulletinas," paduoda žinių, kad dviejų mokyklų vaikai sustreikavo. Sakoma, kad piketuojama ir Strafford mokyklose, kuriose mokinose 125 juodukų. Juodukai — vaikai streikuoja prieš baltuosius, kam jiems neduoda atskiros nuo baltųjų mokyklos.

"Balandėlis"

LIETUVOS ŽINIOS

Iš Marijampolės

ORAS LIETUVOJE

Pas mus rugsėjis buvo gana šiltas. Teip kaip buvo karšta vasara, tai javai prinoko gana anksti, visus javus nuvalė nuo laukų dar rugpiutyje. Beveik visi javai nuo lietaus sudygo.

Šį metą Marijampolės cukraus fabrikas pradėjo dirbti ankščiau (nuo 26 dienos rugsėjo). Runkelius jau į fabriką veža nuo 20 dienos rugsėjo. Fabrike dirba apie 600 darbininkų su trimis permainomis į parą. Pernai fabrike visų darbų neužbaigė, tai tuos darbus užbaigė šį metą ir padidino fabrike skaičių mašinų.

Šį metą mano dirbt cukrų iki ateinančių Velykų ir mano padaryt cukraus du kartu daugiau kaip pernai. Pernai pagamino cukraus į 70,000 centnerių, o šį metą mano pagaminti į 140,000 centnerių. Pas gaspadorius darbininkai nenori dirbti ir veržiasi į fabriką, o čia visi nesutelpa.

Nors jau pabaiga rugsėjo, o kaip šilta, tai lyja su perkunijom. Dabar antrą kart rudenyje žydi vyšnios ir obelys, o kregždės da neišlekė. Sako bus ilgas ir šiltas ruduo.

Vencius

Į LIETUVĄ
per BREMENĄ
Greičiausiais Jurų Laivais
BREMEN
EUROPA
Puikus
Geležinkeliu Susisiekimas Iš
Bremerhaven į Lietuvą
Kreipkitės:
252 Boylston St. Boston, Mass.
NORTH GERMAN
LLOYD

VISI ORE KARTU

Aštuonios lekiančios kojos, visos ore kartu, buvo nufotografuotos, kada kvartetas šoko škotų tautišką šokį. Šie trys bernaičiai ir viena mergaitė ėmė dalyvumą šokių konteste, kurs buvo programo dalis šešiasdešimts pirmame metiniame suvažiavime Aboyne Kalnų žaidimams Škotijoje.

PROHIBICIJA – SVARBIAUSIAS AMERIKOS DEBATAS

(F. L. I. S.)

Iki tautiškų rinkimų lapkričio mėn., prohibicija bus vienas iš svarbiausių ir daugiausia diskusuojamų klausimų. Kuomet didžiulės politikos partijos stovi už permainą dabartinio įstatymo, bet jų pasiūlymai nėr vienodi. Toliaus, "sausiosios" organizacijos per ištisą šalį, nepatenkintos politikierių atsiliepimais, deda stiprias pastangas išrinkti į Kongresą tik tuos, kurie stos prieš permainą garsiojo "18-to Amendment" (pataisos), arba Volstead Akto. Bet šlapieji irgi nemiega, jie irgi stengis išrinkti Kongresmanus ir senatorius, kurie tuoj legalizuotų alų ir lengvus vynus, kad nelaukti daugumos (⅔) valstijų permainyti arba atšaukti 18-tą pataisą.

Prieš-Saliunus Lygos, daug bažnytinių organizacijų (kurių nariai sudaro gan svarbių skaitlių republikoniškų ir demokratiškų balsuotojų), ir beveik visi progresyviai vakarinėse valstijose stovi už varžingą užlaikymą dabartinių įstatymų ir jeigu butų permainų, tai nori, kad butų dar aštresnės, o ne lengvesnės. Kiton pusėn, kelios organizacijos įsteigtos tik kovoti prieš prohibiciją irgi užima svarbią vietą abiejose partijose, Amerikos Darbo Federacija, Amerikos Advokatų Draugystė, Amerikos Legionas ir daugumas kitų įvairių organizacijų stovi už atšaukimą prohibicijos įstatymo.

Žingeidu patėmyti, kad ir tarpe svetimtaučių yra skirtingos opinijos. Nors tarpe įvairių svetimtaučių grupių šioje šalyje yra noras užbaigti prohibiciją, bet jų tarpe yra organizacijų ir laikraščių, kurie stipriai užlaiko 18-tą pataisą del paprasto gero, kuris į laiką užbaigs girtuokliavimą, jie tiki.

ĄBIEJŲ DIDŽIULIŲ PARTIJŲ NUSISTATYMAS

Republkonų partija, pripažindama teisingą skirtingą opiniją tarpe savo narių šiame klausime, reikalauja, kad pataisa butų greitai Kongreso pasiūlyta, pavelinti valstijas taip išrišti šitą klausimą, kaip jų vietiniai gyventojai nori. Federalė Valdžia turi turėti teisę apsaugoti tas valstijas kur prohibicija vis rasis, ir turi teisę išnaikinti taip vadinamą garsų saliuną. Visai neminėta apie Permainą Volstead Akto.

Demokratų programas stovi už atšaukimą 18-to Amendmento, pageidauja, kad seimai valstijose butų šaukiami vientik svarstyti šitą pasiūlymą.

Likerio pirkystė turi prigulėti valstijų priežiuroj, ir valstijos ragintos įvesti blaivybę ir bandyti išnaikinti saliuną. Laukiant atšaukimo, demokratų partijos programas stovi už greitą palengvinimą Volstead Akto legalizuoti padarymą ir pardavimą "alaus ir kitų gėrymų tokio alkoholinio turinio kiek pavelinta po Konstitucija".

PRIEŠ IR UŽ PROHIBICIJĄ

Kadangi yra labai daug karštų sausųjų abiejose didelėse politiškose partijose, kurie nekreips atydos į partijos stovį šiame svarbiame klausime, ar netik prohibicijos klausimas spręs visą rinkimą, daugybė žmonių nepaisis prezidentinių kandidatų.

Šiame klausime abi pusės turi garsių kalbėtojų ir žmonių, kurie nors prisilaiko prie savo nuožiurų ir įstikinimų, bet pripažysta ir priešų teises. Šiais metais įvairiausios pastangos dėtos pilnai išdėstyti prohibicijos klausimą ir ne aptemdyti kaip iki šiam laikui buvo daroma.

Šitas visas klausimas taip aiškintas, aprašytas ir apkalbėtas laikraščiuose, knygose, prakalbose, ir t.t., kad galima čionais imti tik svarbiausius punktus.

KĄ PROHIBICIJONIERIAI SAKO

Pirmas argumentas už prohibiciją buvo paduotas net 1869 m., kuomet Prohibicijos Partija organizuota — "likerio pirklystė yra civilizacijos priešas, ir priešas popularės valdžios, yra tvirtynė pajiegų, kurios ištvirkina politikierius, veda prie ubagystės ir prasižengimų, žemina Tautos naminį gyvenimą, kenkia žmonių norams ir paveda šalį negeistinoms klasoms.

18-tas Amendmentas, prohibicijonieriai sako, perstato tikrą žmonių norą, buvo visų valstijų šioje šalyje, apart dviejų, užtvirtintas. Nepaisant nelegališkos alkoholinių gėrymų pirklystės, sumažino gėrymą ir prisidėjo prie normalio augimo sveikesnės tautos. Pirmiaus darbininkas žmogus palikdavo savo sunkiai uždirbtus pinigus saliune, šiandien parsineša namo ir užlaiko savo šeimyną. Nauja gentkartė auga po geresnių blaivybės aplinkybių. Kaslink padidėjimo skaitliaus prasikaltėlių per paskutinius dešimts metų, už tai galima kaltinti pasaulinio karo pasekmes, o ne prohibiciją.

Prohibicijos varžingas užlaikymas veda prie išbraukimo piktadaryščių ir ištvirkimo. Argumentas, kad sugryžmas alaus ir vyno pagelbės dabartinius sunkius laikus yra melas — nėr jame teisybės. Europos tautos neturi prohibicijos, bet Europoje yra aršiaus negu Amerikoje. Kaslink pačio įstatymo užlaikymo, prohibicijonieriai pripažysta, kad ims ilgą laiką ir tik povaliai bus pilnai užlaikytas. Blaivumo apšvieta turi eiti rankon su aštriu užlaikymu įstatymo, taip, kad žmogus pats žinos, kad neturi teisės spręsti katrą įstatymą užlaikyti ir katrą įstatymą neužlaikyti .

PROHIBICIJOS PRIEŠŲ ARGUMENTAI

"Prieš pasaulinio karo saliunus buvo baisi įstaiga, prieš-prohibicijonieriai sako, bet pati prohibicija produkavo dar didesnį baisugališkų gėrymo vietų, ir šiandien tos vietos daug aršesnės už sesustojant pereitais dešimts metų.

Suv. Valstijose šiandien yra 222,000 "speakeasies", arba nelegališkų gėrymo vietų, ir šiandien tos vietos daug aršesnes už senoviškus saliunus, nes yra auklėjimo vietos visokių piktadarių. Apart to, naminio šinkavimo gėrymai labai prasti ir pavojingi juose randasi visokio alkoholio, šiandien tie gėrymai produkuoti tukstančiuose namų per visą šalį, ir prisideda prie demoralizavimo šeimyniško gyvenimo. Papirkimas viešų darbininkų, ir platus nepaisėjimas įstatymų, yra tiesioginios prohibicijos pasekmės. Pinigai pirmiaus praleisti saliunuose šiandien eina butlegeriams ir visokiems žulikams. Prohibicija nuo valdžios atima gerą sumą pinigų, ir tie patys pinigai šiandien eina apmokėti visokius įstatymų prasižengimus, kuomet valdžia priversta aukštinti visokius taksus. Prohibicija ištikrųjų išbaigė tikrąją blaivybę. Įstatymą negalima pildyti, nes valdžia negali kontrioliuoti žmonių pietinius stalus, pačius namus. Įstatymas sulaiko žmonių asmeniškus pripratimus ir tas dalykas nepriguli valdžiai. Pats užtvirtinimas prohibicijos buvo baisi klaida, nes ardo Amerikos valdžios sudėjimą, kuris remiasi kiekvienos valstijos autonomija".

Sausieji ir šlapieji sutinka tik ant dviejų punktų.

1. Jie nori išnaikinti senąjį saliuną ir priešinas jo sugryžimui.
2. Jie ragina įstatymo pildymą kol egzistuoja.

18-TAS AMENDMENTAS IR VOLSTEAD AKTAS

Konstitucijonališka pataisa, apie kurią prohibicijos debatas sukasi, buvo pasiūlyta 1917 m. Kuomet buvo priimta ⅔ valstijų ėjo galėn sausio mėn., 1920 m. Draudžia padarymą pardavimą ir transportaciją svaiginančių gėrymų Suv. Valstijose, ir draudžia atgabenimą ir išgabenimą tų pačių į arba iš Suv. Valstijų ir Amerikos teritorijų.

18-ta pataisa nepranešė, kas tai yra svaiginantis gėrymas, ir paliko Kongresui ir kelioms valstijoms pildyti įstatymą ir nustatyti bausmės už prasižengimus.

Tautiškas prohibicijos įstatymas plačiai žinomas kaip "Volstead Aktas", buvo priimtas 1920 m. Svaiginantis gėrymas buvo paaiškintas šiuo aktu, kaipo gėrymas turint pusę vieno nuošimčio ar daugiaus alkoholiaus. Šitas aktas varžingai kontroliuoja visus vaistiškus gėrymus ir vynus sakramentiniams tikslams, kaip ir darymą alkoholiaus ir likerio industrialikiems tikslams.

Jones įstatymas dar labiaus varžingesnis buvo Kongreso priimtas 1929 m. Greitai pravardžiuotas "penkinis ir dešimtinis" įstatymas, uždėjo bausmę iš net virš $10,000 ir pasodinimą kalėjime neilgiaus 5 metams, arba abu, paprastiems prasižengimams.

Jones "penkinis ir dešimtinis" įstatymas buvo truputį perkeistas 1931 m. Stibbs įstatymu, kuris nustatė didžiausią bausmę iš $500. vieton $10,000 ir nubaudimą nedaugiau šešių mėn., vieton penkių metų mažiems prasikaltėliams, parduodant, darant arba transportuojant ne daugiaus kaip galioną gėrymo.

Apart šitų federalių prohibicijos įstatymų, visos apart 18, valstijų turi savo valstiškus pildymo įstatymus. Tarpe valstijų, kurios neturi "sausų" įstatymų yra Massachusetts, New York, New Jersey, Pennsylvania, Ohio, Illinois, Wisconsin ir California.

DENTISTERIJA—PATARNAVIMAS SVEIKATAI

Rašo A. S. Karpavičius, A. B., D. M. D.

(14 Vernon St., Worcester, Mass.)

Pradedant rašyt keletą straipsnių apie įvairias tėmas, liečiančias dentisteriją, prisimenu skaitytojams, jog praktiškiausia bus rašyt trumpas apžvalgas apie dantis, kad negaišinus laiko ilgiems išvedžiojimams. Šių aprašymų tikslas yra, kad visuomenė daugiau žinotų apie burną ir kaip tinkamai ją apsaugot nuo įvairių ligų ir skausmų, su viltimi, jog skaitytojai, sveikatos atžvilgiu galės daug kuo iš tų mano aprašymų pasinaudot. Kas savaitę bus aprašyta koks nors svarbus dalykas apie dentisteriją. O kaipo įžangai, butų ne pro šalį parašyt trumpą istoriją apie dentisterijos pažangą.

Eigiptiečiai, 2,000 metų prieš Kristų, praktikavo dentisteriją labai neišdirbtoje formoje, kaip liudija įvairųs liekanų typai, iškasti su mumijomis. Per ilgus amžius, išminčiai, praktikuodavo dentisteriją, paskui žinyčių šventikai, paskui mokyti amatininkai, paskui barzdaskučiai ir galutinai daktarai. Vienok aštuonioliktame šimtmety, dentisterija atsiskyrė nuo medicinos ir tapo atskira profesija. Dentisterijos išsivystymas nuo to laiko iki apie trisdešimts metų atgal buvo labai lėtas, daugiausia iš tos priežasties, kad dantys buvo skaitomi kaipo vien tik mekaniški vienetai neturintieji nieko bendro su kunu.

Su mikroskopo išradimu, kuriuo bakterijos atidengiamos, X Spinduliais, kurie rodo vidujines dantų ir žando išvaizdas ir su patobulintu mokslu, šios nuomonės greitai pradėjo keistis. Šiandien, žinome, kad dantys yra atskiri organai sudėtingos sistemos, kuri sudaro žmogaus kuną; kad jie turi nervų ir kraujo teikimą kaip ir visi kiti organai ir tas reiškia, jog nė vienas dantis negali buti sužeistas be kokio nors veikimo ant likusios kuno dalies. Žinome, jog kaikuriuose atsitikimuose per vieno danties sužeidimą, visas dantų apartas gali but paliestas, kurs iš eilės pakenkia burnos darbui, teip, kad pasekmė buna žmogaus nusilpnėjimas ir netvarkingas viso kuno augimas .

Tiktai keletą metų atgal buvo įvesta Fokalo Užkrėtimo (Focal Infection) teorija, kuri sukėlė didelį pakeitimą kaip medicinoje teip ir dentisterijoje. Šioji teorija yra, kad liga gali atsirast vienoje kuno daly, bet gali but nunešta į tolimesnes dalis per kraują ir nervų atsargas ir kenkti daugiau negu ten, kur prasidėjo. Kitaip sakant, spauduliai, puliai, atsiliuosuojanti dantys ir kiti burnoj skaudėjimai gali but priežastimi sąnarių ligoms, reumatizmui, nervų suirutėms, akių ir ausų netvarkai, širdies ligoms, plaučių ir inkstų ligoms, kraujo užnuodinimui, ir t.t. Buvęs prezidentas Theodore Roosevelt mirė nuo užnuodijimo, paeinančio nuo sugedusio danties. Toliau sugedęs dantis nusilpnina žmogaus organizmą ir jis gali greičiau pagaut linpamas ligas.

Iš priežasties šių išradimų, dentisterijos prirengiamos mokyklos pasikeitė nuo pat pagrindų teip kad šiandien dentisterijos studentas sykiu mokinasi su medicinos studentu ir dentisterijos kursas pailgintas nuo trijų iki šešių metų, visose A rušies dentisterijos mokyklose. Šiandien tie, kurie užbaigia dentisterijos kursus žino taip mediciną kaip ir dentisteriją. Dentisterijoj padaryta didžiausia pažanga iš visų profesijų, laike paskutinių dvidešimt metų.

JUOKAI.

Motina. — Vakar čia buvo 3 obuoliai, o dabar liko tik vienas. Dėl ko taip yra

Sunelis. — Todėl, kad aš patamsy trečio nepastebėjau.

NAPOLEONAS I

JO GYVENIMAS ANT ŠV. ELENOS SALOS

Parašė

Jonas Katkus, atsargos leitenantas

JONAS KATKUS

"...Tau, Dieve, dangus, o man žemė." Tuos žodžius Napoleonas liepė iškalti ant tam tyčia padaryto medalio, kurio vienoj pusėj buvo jo atvaizdas, kitoj —Dievo."

(Tąsa)

Aš vyriausias vadas, paskui mane eina visa armija! Kaip jųs drįstate!... Praneškit savo kolonos vadui, kad aš reikalauju tuč tuojau pasiduoti, jei per 5 minutes ginklai ne bus padėti, aš įsakysiu jus visus iki vienam sušaudyti".

Kaip Tamstos manote, ką į tai atsakė austrai? Tiesiog nepatikėtina, kad jie tuoj visi ginklus padėjo ir pasidavė. Atatinkamu tonu pareikštas melas, atstojo austrams visą armiją. Tai, ko visai nesama, pasirodė tikrenybe. Kam gi ištikrųjų reikalinga tikra armija, kai lengvatikis priešas ją sudaro savo vaizduotėj.

Paminėsim iš tos srities dar vieną įdomų episodą, kuris įvyko arkole 1799 metais. Austrų vyriausias vadas generolas Alvinci puola Veroną iš rytų pusės, kita jo kariuomenės kolona eina iš šiaurės. Tų kolonų susijungimas duotų austrams tokį jėgų vyravimą, kad Bonapartas ir galvot negalėtų apie pasilikimą Veronoj, o tektu trauktis į Lombardiją arba net toliau. Kad jie nesusijungtų, Bonapartas neatsižiurėdamas į jėgų nelygumą, nusprendžia Alvinci atakuoti. Ataka nepasiseka. Bonapartas traukiasi į Veroną, Alvinci jį persekioja. Jėgų santykis toks: Alvinci turi 23 tukstančius kareivių, Bonapartas tik 13. Padėtis tiek rimta, kad 13 lapkričio Bonapartas rašo direktorijai: "Armijos silpnumas ir jos nualinimas yra pavojuje. Gali buti, kad mes esame Italijos nustojimo priešdieny. Aš nustojau vilties išlaikyti Mantujos blokadą. Jei ta nelaimė atsitiks, mes greit busim uš Addos, (Mantuja Italijos miestas, Adda upė), o gal net toliau. 13 lapkričio taip buvo raportuojama direktorijai, o jau 14 vakare, palikus silpną įgulą, Bonapartas traukėsi į vakarus, reiškia Prancuzijos link. Veronoj priešingai prancuzams nusistačiųsiųjų gyventojų tarpe džiaugsmas.

"Italija prancuzams visada buvo pražutis," sakė jie. Blogiausiame upe traukiasi prancuzai, o paliktas Veronoj įgulos viršininkas neabėjojo, kad jį paliko kaipo auką. Bet kitą dieną kaip prašvito, prancuzai kurie paliko Veroną užpakaly, staiga pastebėjo, kad Veronos bažnyčių bokštai visai ne užpakaly, bet iš kairės; jie mane jog traukiasi, o išeina kad supa austrus. Tą dieną ir dar dvi Veronoj girdėjo kaip užmiesčio pelkėse artilerija šaudė, o ketvirtą dieną o baisenybė! — besitraukiantieji prancuzai grįžta į Veroną, tik ne iš tos pusės į kurią pasitraukė, bet iš priešingos, t.y. iš tos, kur austrai atėjo. Kaip visai tai atsitiko? Nu gi štai kaip. Nepavyko Napoleonui viena kombinacija — atakuoti Alvinci frontaliai, kaip gimė tuoj kita, — atakuoti jo kairyjį sparną. Be to dar, tuo pačiu laiku Napoleonas pasiuntė kapitoną Herkulą (negras) su keliomis dešimtimis raitininkų ir trimitojų, kalnuotais bei pelkėtais šuntakiais užpulti austrus iš užpakalio. Smarki tų raitininkų ataka, o dar daugiau didelis trimitavimas, taip paveikė austrų vaizduotę, lyg butų didelė supančiojančioji rinktinė ir ... austrai su panika pasitraukia, kad ta stipri bei pavojinga priešo rinktinė neatkirstų juos nuo jų atsitraukimo kelių. Galima dabar įsivaizdinti kaip po tokio atsitikimo Bonapartas turėjo pasirodyti Veroniečiams, savo kareiviams ir priešui. Jis jiems buvo niekuo kitu kaip burtininku, su kuriuo kariauti negalima, nes ką jis sugalvos tą ir įvykdys.

7.

Taip sau vaizdavo kaip jo taip ir priešo kariai, bet ne kitaip apie jį galvojo ir civiliai žmonės. Rusų generolas Dragomirovas 1866 m. nuvažiavęs Austerlico kautynių lauką apžiurėti, ir štai kaip apie jį pasakoja: Lauką privažiavo iš pietų pusės, t.y. nuo Sakano ežero. Ežero jau nebebuvo — jo buvusio ąugne jau žaliavo puikiausioji pieva. Susitikęs su vietiniu kaimiečiu, jis jį paklausė, ką tas girdėjo apie buvusias čia kautynes? "Girdėjau aš is savo senelio, kuris čia pat gyveno ir viską matė — pasakojo kaimietis. Iš pradžios prancuzai buvo kairėj ežero pusėj, o austrai ir rusai — dešinėj; paskui prancuzai kaip tai per ežerą per šoko ir atsidurė dešinėj, o rusai su austrais pasiliko iš kairės ir daug jų ežere nuskendo." Šitas naivas, beveik kvailas prasčioko pasakojimas, kad "prancuzai kaip tai peršoko" — aiškiai rodo, jog Napoleonas paprastiems žmonėms buvo nesuprantamas. O rusų tauta, ypač kada prancuzai įsibrovė į jų žemę, Napoleoną laikė nė daugiau, nė mažiau kaip antikristu. Jie remiantis Šv. Jono Apaštalo žodžiais, parašytais jo Apokalipsise 13 perskyrime 18 eilutėj apie žvėrių skaičių 666, apie kuriuos ten šiaip paminėta: "Čionai yra išmintis. Kas turi išmanymo, tesuskaito žvėrių skaitlinę. Nes tai yra žmogaus skaitlinė; o jos skaitlinė šeši šimtai šešiasdešimt šeši" tvirtino, kad to skaičiaus savininkas yra Napoleonas asmeny pats antikristas. Ir kas stebėtina, kad išvertę prancuzų abėcėlę į skaitmenis, jie tikrai gaudavo, kad žodžiai "Le empereur Napoleon" yra lygus 666. Štai toji gudrybė:

a = 1	t = 100	L = 20
b = 2	u = 110	e = 5
c = 3	v = 120	e = 5
d = 4	w = 130	m = 30
e = 5	x = 140	p = 60
f = 6	y = 150	e = 5
g = 7	z = 160	r = 80
h = 8		e = 5
i = 9		u = 110
k = 10		r = 80
l = 20		N = 40
m = 30		a = 1
n = 40		p = 60
o = 50		o = 50
p = 60		l = 20
q = 70		e = 5
r = 80		o = 50
s = 90		n = 40
		666

Ne mažiau už rusų tvirtinimas buvo ir vieno paprasto Belgijos ukininko prisipažinimas, kuriam laike mušių prie Vaterloo teko iš arti pamatyti Napoleoną. Jis į savo kaimynų paklausimą, kaip atrodo Napoleonas, trumpai atsakė: "Jei jo, vadinas Napoleonas veidas butų ciferblatu (su nubraižytais valandų skaičiais laikrodžio lentelė), tai ir tai aš neturėčiau drąsos pažiurėti kelinta valanda."

8.

Nemažai buvo ir tokių žmonių, kurie Napoleoną taip neapkentė, jog aukavo savo net gyvybę, kad tik kokiu nors budu jam galą padaryti. 1809 metais 13 spalio, netoli Vienos (Austrijos sostinė) ant Šenbrunno pilies aikštės, laike kariuomenės parodos,

(Daugiau bus)

KAS YRA TAUTA?

Šiandien daug kalbama ir rašoma apie tautą. Tąja kriptim tilpo įdomus straipsnis "Trimito" No. 40-me, parašytas žymaus Lietuvos rašytojo Vygando, kurio turinį čia paduodame.

Visiems žinoma, kad tautą yra kiekvienos valstybės pamatas, kad tauta yra idealas kuriam— reikalaujama tarnauti, ryžtis ir aukotis. Bet ar gerai suprantame, kas yra tauta? Jei turime tautai aukoti turtą, sveikatą, o reikale, karo metu, ir gyvybę, jei tautą statomės aukščiausiu idealu, kuriam visi turi tarnauti, tai turim gerai suprasti, kas yra tauta. Paklausus bent ką, kas yra tauta, greičiausia išgirsim atsakymą, kad tautos yra lietuviai, latviai, vokiečiai, lenkai, rusai ir t.t. Bet jei toliau klausim, kodėl lietuviai, latviai, vokiečiai, ir t.t. yra tautos, tur buti, bus atsakyta, jog tai yra vis atskiros tautos del to, kad vieni kalba lietuviškai, kiti latviškai, treti vokiškai ir t.t. Vadinasi, kalba butų tautiškumo pamatas, arba, kitaip sakant, kalba sudarytų tautos esmę.

Tačiau, taip nėra. Štai, Prancuzijoj yra brėtonai, kurie kalba visiškai nepanašia į prancuzų kalba ir vis delto jie laiko save prancuzais. Pietų Prancuzijoj vartojama provansalų kalba yra panašesnė į italų negu į prancuzų kalbą, tačiau provansalai laiko save prancuzais, o ne italais. Belgijoj vartojama prancuzų ir flamandų kalbos. Flamandų kalba yra labai panaši į olandų kalbą, flamandas laisvai susikalba su olandu. Tačiau, vartoją prancuzų kalbą nelaiko savęs prancuzais, o belgais. Lygiai ir flamandai neprisipažįsta savęs olandais, o tik belgais.

Tokių pavyzdžių yra labai daug. Vadinasi, matom, kad ta pati tauta vartoja įvairias kalbas.

Kitur vėl matom, kad įvairios tautos vartoja vieną kalbą. Pavyzdžiui, braziliečiai vartoja portugalų kalbą, bet laiko save visiškai skirtinga tauta. Argentiniečiai, čiliečiai, boliviečiai paragvajiečiai ir kiti pietų Amerikoj kalba ispaniškai, vis delto visi jie nelaiko savęs ispanais. Vadinas, kalba nesudaro tautybės esmės. Kitaip sakant, mes ne vien tik del to esam lietuviai, kad lietuviškai kalbam. Lygiai kaip ir vokiečiai ne tik del to yra vokiečiai, kad vartoja vokiečių kalbą.

Gal bendras kilimas ir vienas kraujas sudaro tautos esmę? Bet kaip čia supaisysi, kas iš kur yra kilęs ir kokio jis kraujo. Dabar, kai labai lengvas ir greitas susisiekimas, tautos tarp savęs labai maišosi. Niekas iš musų negali tikrai pasakyti, ar mumyse nėra svetimo kraujo. Kita vertus, mes su latviais esam vieno kilimo ir bendro kraujo, vis delto laikom save skirtingomis tautomis. Slavų tautos irgi turi bendrą kraują, tačiau, daug yra slaviškų tautų. O daug tautų, pav., italai, prancuzai ispanai ir kiti yra kilę iš daugelio tautų mišinio. Taigi kilimas ir kraujas tautos dar nesudaro.

Gal bendras gyvenamas plotas yra tas pamatas, kuris sudaro vieną tautą? Šito irgi negalima pasakyti. Mes su latviais, su vokiečiais, su lenkais, su gudais gyvenam neatskirti jokių gamtos sienų. Tarp musų nėra nei didelių upių, nei aukštų kalnų, nei didelių miškų, jurų, ar tyrų ir vis delto mes esam atskiros tautos.

Senovės valstybė buvo tautiškumo pamatu. Kas priklausė kuriai valstybei, tas buvo ir tos tautos. Bet mes patys buvom gana ilgai rusų valstybėj, bet gi rusais niekad savęs nelaikėm. Ir šiandie rasim nemaža valstybių, kuriose gyvenama įvairių tautų. Vadinasi, ir valstybė netinka tautiškumui nustatyti.

Yra dar bendra tautinė kultura: kalbos, dainos, pasakos, papročiai, rubai ir t.t. Bet ir čia niekas neišeina. Apie kalbą jau sakyta aukščiau. Dainos, pasakos, papročiai tarp arti gyvenančių tautų dažnai daug turi bendrumo. Taigi mes matom, kad jokis iš čia nurodytų pažymių nesudaro tautiškumui pamato bei esmės.

Paimkim žydus. Jie gyvena įvairiose šalyse, kalba įvairiomis kalbomis, dažnai yra susimaišę su kitų tautų krauju, turi įvairius papročius, tikybas, kulturą ir vis delto jie laiko save viena tauta. Palestinon yra suvažiavę žydų: iš Rusijos, pietų ir šiaurės Amerikos, iš Skandinavijos, Anglijos, Italijos, Kinijos, Persijos, Afrikos, Australijos ir t.t. Dažnai jie negali susikalbėti, negali vienas kito suprast, savo išvaizda visiškai nepanašus. Atrodo, kad ten susirinko visų pasaulio tautų atstovai. Vis delto visi tie taip įvairus, rodos, nieko bendro tarp savęs neturį žmonės yra viena žydų tauta.

Kodel? Kaip čia gali buti?

O gi todel, kad juos jungia bendra tautinė sąmonė. Kiekvienas jų nešioja savo krutinėj įsitikinimo sąmonę, kad jis yra žydas. Jei Lietuvon atvažiuotų koks anglas, italas, prancuzas ar kitas svetimšalis, ten įsikurtų, sakytų visiems, kad jis lietuvis, jaustųsi ir veiktų kaip lietuvis, Lietuvą gerbtų, jai tarnautų ir dirbtų, tai toks žmogus kilimu, krauju, butų svetimtautis, bet dvasia lietuvis, nes jis turėtų lietuvišką tautinę sąmonę. Tokį žmogų tektų laikyti lietuviu, nors ir svetimo kilimo. Lietuvoj tokių lietuvių nemaža. Taigi bendras tautybės jausmas, bendra tautinė sąmonė ir yra tas pamatas, kuriuo remiasi tautybė. Tautiškumo esmė yra ne kalba, ne kilimas ir kraujas ,ne bendras gyvenamas plotas, valstybė, ar kiti viršiniai dalykai, bet žmogaus įsitikinimas, jausmas, jo širdis ir jo protas nulemia jo tautybę.

Bet čia pat reikia pasakyti, jog tas jausmas, ta sąmonė turi remtis kokiais nors viršiniais dalykais. Ir dažniausiai ji remiasi: bendra kalba, bendru kilimu bei krauju, bendru gyvenamu plotu ar valstybe, bendra kultura ar kokiu nors kituo bendru dalyku. Vadinasi, visi tie dalykai, nors skyrium tautiškumo esmės ir nesudaro, bet jie sudaro pamatą ,kuriuo remiasi tautinė sąmonė. Kitaip sakant, visi tie dalykai yra tautiškumo elementai ir kieno nors tautiškumui nustatyti jie turi didelės svarbos.

Kas atsitinka su tautiečiu, kuris nustoja tautinės sąmonės? — Jis yra tautai negyvas, miręs. Tautiniu atžvilgiu, tai lavonas. Jei lietuvis pasisako esąs lenkas, rusas ar vokietis, tai jis tautiškai yra miręs. Tautiškas lavonas yra ir toks lietuvis, kuris paklaustas, kurios jis yra tautos, atsako esąs "katalikas", "tuteišas", arba visiškai nežinąs, kas jis yra.

Ar pas mus yra tokių tautiškų lavonų. Deja, yra. Labai daug jų yra okupuotoj Lietuvoj, Prusuose, Klaipėdos krašte ir Suvienytose Amerikos valstijose. Bet yra po truputį visur kitur. Didelis yra reikalas šituos lavonus žadinti, kelti iš numirusių.

Kiekvienas lavonas tai didelis tautai nuostolis, kiekvienas lavono atgaivinimas — nemažas laimėjimas.

Kodel mes taip garbinam visus dirbusius tautišką darbą anais senais laikais? Todel, kad tai buvo tautos gaivintojai. Jie pažadino apmirusią tautą, grąžino jai sąmonę. Bet jie padarė tik pradžią. Pradžia, žinoma, sunkiausias dalykas ir čia gludi jų didvyriškumas. Jų padarytą pradžią kiti tęsia toliau.

Tautos gaivinimo darbas dar ir šiandie toli gražu nėra baigtas. Mes turim jį tęsti ir baigti.

Oficierius Blackwell Išrado Tikietą

Nė tvirčiausias gengsteris negalėtų išsisukt nuo šito "policijanto", kurį neseniai policijos viršininkas T. O. Sturdivant paskyrė kaipo Atlantos jauniausias policijantas. Jo vardas Bernard Blackwell ir šioji fotografija rodo, kaip jis išpildo tikietą pirmą kartą.

Lietuvos Spaudos Biuro Talkos Korespondentų ŽINIOS

KAS ANTRA ŠEIMA BYLINĖJASI

Girkalnis. — Raseinių aps. Graužų seniunijos gyventojai bus rekordą pamušę bylinėjimosi atžvilgiu. Neseniai seniunas iš karto atnešė 40 teismo šaukimų savo seniunijos gyventojams. Pažymėtina, kad šioj seniunijoj yra 75 šeimynos. Tokiu budu kas antrai šeimai tenka teismo kvietimas. Bylinėjasi dėl "naminės degtinės" ir muštynių. — **Tsb.**

TAISOSI SPORTO AIKŠTĖS

Kaišiadorys. — Trakų aps. Pereitais metais mieste buvo įtaisyta graži sporto aikštė, kurios, pasirodo, nepakako. Dabar vėl įtaisyta nauja sporto aikštė prie geležinkelio. Ją įtaisė geležinkeliečiai. — **Tsb.**

IŠRADINGI ŽMONĖS

Igliškėliai. — Marijampolės aps. Marijampolės cukraus fabrikas, gamindamas iš runkelių cukrų, turi daug runkelių išspaudų ir melaso, kurį ukininkai vartoja gyvuliams pašarui. Tačiau kai kurie, šios apylinkės ukininkai iš melaso pradėjo naminę degtinę gaminti. Į melasą jie deda mielių ir cukraus ir gauna tinkamą raugą degtinei gaminti. Kadangi melasas yra labai pigus produktas, dėl to daugumas degtindarių pradėjo varyti degtinę iš melaso. Suprantama, policijai padaugėjo darbo degtindarius gaudyti.

DIDELI KYBARTŲ TURGAI

Kybartai. — Vilkaviškio aps. Turgai čia buna visada dideli. Pastaruoju metu juose parduodama labai daug naminių paukščių. Perka juos išimtinai Vokitijos gyventojai; perka jie daug mėsos ir kitų produktų, kurie anapus sienos yra brangesni. — **Tsb.**

GELBSTI SKURSTANČIUS AMERIKIEČIUS

Šimkaičiai. — Raseinių apskr. Neseniai viena senutė išėmė iš vietinio bankelio savo indėlį 2,000 litų, ir sakė, siųstanti pinigus savo sunui Amerikon, kur jis labai skurdžiai gyvenąs ir neturįs už ką Lietuvon sugrįžti. Tokie atsitikimai šiemet nenaujiena. Daug Lietuvos gyventojų siunčia pinigus Amerikon savo giminėms gelbėdami juos iš skurdo. — **Tsb.**

Nebus Daugiau
UŽKIETĖJIMO
DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO
Greitą Pagelbą Naudojant
Pepsinic Seltzer
Kad gavus tikrą produktą, nunešk šį skelbimą vaistininkui
Rašyk
PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.
GAUSI SAMPELĮ DYKAI

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries..... 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V... $1.50
Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

PASTABOS

ARKIVYSKUPAS STOVI UŽ PROHIBICIJĄ IR DIVORSŲ PANAIKINIMĄ

Aną dieną "Drauge" buvo žinia, kad St. Louis'o arkivyskupas Glennon'as sakydamas katedroje pamokslą iškėlė sumanymą, kad visame krašte divorsų teismai butų uždaryti. Arkivyskupas šį sumanymą davė kalbėdamas apie daugelio namų ir šeimynų suirimą del divorsų. Tarp kitko jis pastebėjo, kad "politinės partijos yra 'susitarusios' viename dalyke—saliunus turėt uždarytus. Mano mylimieji, aš tuiru vilties, kad politinės partijos sutars taip pat ir divorsų teismus uždaryt. Šie teismai yra tiek pavojingi, kiek saliunai. Teismuose divorsų eigą išnaudoja laikraščiai savo sensacinėms žinioms. Kas panašaus darėsi kitados ir saliunų užkabariuose. Vienur ir kitur vulgariškos kalbos. Tų begėdiškų kalbų teismuose klauso ne tiktai teisėjai, bet ir susirinkę smalsuolių buriai. Tas labai negarbinga. Kaip ilgai šie divorsų teismai bus atidaryti ir veiks, taip ilgai bus vykdomi divorsai ir jie namus kai viesula griaus."

JONAS V. LIUTAS ĮŠVENTYTAS Į KUNIGUS

"Dirvos" 42-me numery randame nepaprastą žinią apie Joną Liutą, kuris pats budamas laisvamaniu, vedusiu ir šeimyną išauginusiu, dabar buvo per arkivyskupą Geniotį įšventytas į Lietuvių Katalikų Bažnyčios kunigus. Tą bažnyčią įkurė kun. A. S. Geniotis; ji skiriasi nuo neprigulmingųjų katalikų, kurie jau seniau atsiskyrė nuo Rymo Katalikų Bažnyčios, ir laikėsi prie lenkų Vyskupo Hoduro.

ĮSPĖJA PAVOJŲ VALDŽIOS PAKEITIME

Pakeitimas valdžioje panaikins prekybos ir pramonės žmonių pasitikėjimą ir kiekvienas tavorų pirkėjas atjaus nepalankias sąlygas, pareiškė Edward F. Hutton, atsišaukdamas į Naujos Anglijos žmones, kurie užsiima visais komercijos darbais. Kaipo vienos iš didžiausių šioje šalyje valgių išdalinimo kompanijų vedėjas, jo žodžiai pritaikomi šeimynų galvom ir šeimininkėm. Jis rašo:

"Šalies atsigavimas remiasi ant pasitikėjimo, gi tas yra jautrus dalykas. Sukliudyk šitą pasitikėjimą ir apversite ne tik prekybą, bet visą priklausantį nuo prekybos veiklumą ir bus užbaigta.

"Šis pasitikėjimas apsuptas dabartinės administracijos. Pakeisk administraciją ir pakeisi visą tą. Pakeisk administraciją ir sutrukdysi visus prekybos veikimus ir šie nukentės nuo neveiklumo. Abejonė užims pasitikėjimo vietą, baimė pasiduos optimizmui, nepastovumas pergalės pastovumą.

"Jeigu pakeisime valdžią lapkričio mėnesy, bus keturi mėnesiai kol nauja administracija užims darbą. Tas reiškia keturi nepastovumo mėnesiai prekybai — keturi mėnesiai laike kurių valdžia stovi ant vietos. Reiškia, kad laike šių keturių mėnesių milijonai žmonių, pramoninkų, kurie atsakomingi už didelį ir mažą biznio vedimą — turės laukti kol įeinanti valdžios nusistatymai nebus sužinoti. Nepastovumas neužsibaigs kovo mėnesy. Tiktai ims penki ar šeši mėnesiai pakol nauja administracija susiras save ir patenkins prekybos žmones ir paaiškins kokie bus jos nusistatymai. Visas šitas padaryt užims apie metą nepastovumo laiko.

"Mes gyvenome per tris metus kaip nors, lygiai nepastovumo sąlygomis ir dar tik dabar pradėjome atsistot ant kojų. Šie trys metai nebuvo niekieno kaltė. Bet šį ateinantį metą — jeigu taip butų kaip per paskutinius tris metus — tai bus musų kaltė".

Amerikos Moterys Balsuotojos

Rugpiučio 26 d., 1920 m. po neišpasakytai ilga kova, Amerikos moterims teikta teisė balsuoti ir užimti politiškas vietas lygiai su vyrais. Kova buvo viena iš ilgiausių ir aštriausių Amerikos politiškoj istorijoj ir musų moterių laimėjimas garsiai skambėjo netik čionais Amerikoj, bet ir užsieny. Bet tą balsavimo teisė mažai ką reiškia jeigu nevartojama. Todel pažvelgkime kaip rusų moterys naudojasi šia teise ir kaip jos prisideda prie šios šalies politiško gyvenimo.

Gaila, kad nėr skaitlinių kiek moterų visoje šalyje balsuoja, tik galime sakyti, kad rokuojama, kad pirmais metais tik 35% visų moterų, kurios turėjo teisę balsuoti balsavo tų metų prezidentiniuose rinkimuose sudarant 37% iš 26,000,000 visų balsų. 1924m. del prezidento balsavo net 29,000,000 žmonių ir 1928 m. net 36,000,000 kas reiškia, kad rinkimuose daugiaus ir daugiaus moterų dalyvauja.

Nėr budų sužinoti kiek moterų balsuoja už įvairius kandidatus, bet tik galima matyti jų prisidėjimą prie politiško gyvenimo patėmijant įvairius kongresinius žingsnius.

1928 m. pirmas Kongresas, prie kurio išrinkimo moterys prisidėjo, pervedė garsų Cable Aktą, kuris duoda moterims, ištekėjusioms už svetimtaučių, teisę laikyti savo nepriklausomą pilietystę. Tarptautiškos problemos žymiai interesuoja moteris per pereitus dešimts metų. Prisidėjimas Suv. Valstijų prie Pasaulinės Tarybos, užgyrimas Kellogg Taikos Sutarties ir Londono Laivyno Sutarties yra tik keli dalykai, kuriuos moterys per savo Moterų Balsuotojų Sąjungą rėmė.

Valstijose, moterys irgi žymiai prisidėjo gal daugiaus negu federaliuose dalykuose. Daugumoj valstijų įstatymai liečiant vyrų, moterų ir šeimynų interesus, apsivedimo ir persiskyrimo įstatymai, turto reikalų klausimai, kontraktų teisės ir vaikų reikalai, buvo permainyti vientik moterų prisidėjimu.

Valstijų įstatymai reguliuoti vaikų darbą, įsteigti augštesnio mokslo laipsnius, įvesti lygias apšvietos progas buvo priimta. Apsaugojanti įstatymai liečiant moteris industrijoj irgi įvesta, ir įstatymai sulaikyti ištvirkimą daugumoj valstijų buvo pasekmė moterių prisidėjimo.

Ir pačioj valdiškoje tarnystėje matome pasekmes moterų prisidėjimo. 1930 m. 89,000 moterų pasamdyta federalės valdžios tarnystėje. Jos dirba kaip raštininkės ir net atstovės Kongrese. 146 moterys tarnavo 39 valstijų legislaturose. 13 buvo valstijų senatorės ir net šešios atstovės Kongrese.

Apart tų viršminėtų legislatyvių darbų moterys prisidėjo prie darbo įvairių didelių tautiškų organizacijų. Daughters of the American Revolution ir kitos tautiškos moterų organizacijos veikė prieš moterų lygių teisių išlošimą. Ir šiandien moterys organizuoja kitas draugystes del įvedimo visokių pagerinimų. Turime Moterių Blaivybės Uniją su naryste iš 600,000, kuri stipriai veikia prieš atšaukimą 18-to amendmento. Ir dar Moterų Draugystė Prieš Tautišką Prohibiciją su didesne naryste, kuri stipriai veikia užbaigti prohibiciją. League of Women Voters, kita tautiška organizacija, bando teikti pagelbą visoms balsuotojoms, seka viską kas tik liečia moteris ir vaikus ir jų problemas. Ir visuomet bando parodyti moterims jų priedermes kaipo pilietes ir balsuotojas.

Organizuotame darbe Women's Trade League yra pavyzdis dirbančių moterų, kuomet sociališkame darbe turime tokias garsias veikėjas kaip Jane Adams iš Chicagos ir Lillian Wald iš New Yorko perstato moterų vadovaujančia role.

Persergėjimas, kad moterų lygios teisės išvalys ir permanys politišką šios šalies sistemą, neišsipildė. Nes šios balsuotojos tik sekė pėdas pirmų balsuotojų, bet gal neužilgo ras savo vietą politikoje. — FLIS

LAIMĖTOJAS GEORGIA VALSTIJOJE

Gubernatorius Richard B. Russell, Jr. laimėjo demokratų nominaciją į senatorius nuo Georgia valstijos, pralenkdamas atstovą Charles R. Crisp balsų didžiuma.

—o—

GEROS REKLAMOS UŽDAVINYS

Kam reikalinga reklama ir kaip reklamuotis "Verslo" 31-me numery tilpsta sklandųs atsakymai iš kurių ne pro šalį bus ir Amerikos lietuviams šio to pasimokyt, kadangi prekybos, o ypatingai reklamos klausimai Amerikos lietuvių spaudoje mažai kada liečiami.

Reklama prekybai yra tiek pat reikalinga, kiek degtukas reikalingas ugniai sukurti. Ypač šiandien, kai vien ta pati prekė visur kartu pardavinėjama. Iš ko gi klijentura gali sužinoti, kad pas Augulį esama skėčių, jei ne iš reklamos? Bet ne tik reklamą, bet gerą ir vykusią reklamą reikia daryti, norint apyvartą padaryti. Kad galėtume vaisingai reklamuotis, pirmiausia turime tiksliai žinoti reklamos uždavinius:

Reklama reklamuojamą daiktą turi padaryti ne tik žinomą, bet visų pirma pageidaujamą. Reklama tik tada gali buti veikli, jei šalia susidomėjimo ji sužadina ir norą tą daiktą turėti. Todel reklama privalo turėti sugestyvios galios, kad pasiektų savo tikslą.

Yra daug prekybininkų, kurie del reklamos nuskurdo. To priežastis yra tiktai nemokėjimas daryti reklamos.

ŠIE DĖSNIAI LAIDUOJA SEKMĘ

1—Niekados nevaryk propagandos del menko dalyko. Buk įsitikinęs, kad tuo tik prarasi pinigus ir laiką. Tavo prekė dar nėra gera, jei tu ją laikai gera, bet tada ji yra gera, kai klijentas sako ją gerą esant, ir kai jis ją gali sunaudoti. Abejotinais atvejais eik stačiai į savo klijentus ir prašyk juos pasisakyti savo nuomones apie tavo prekę.

2—Kai jau įsitikini, kad prekė reklamai tinkama, tada propagandą gali varyti be galo. Santyky su propaganda tada taip pat auga ir apyvarta.

3—Reklamuotis tik geroj vietoj, jei lauki geriausio pasisekimo. Geroji vieta visada yra ten, kur tu dažniausiai sutinki savo klijenturą. Jei į tai neatsižvelgsi, nustosi daug pinigų. Reklama tiktai geroj vietoj yra vaisinga. Nepasiduok nesąžiningų reklamos vykdytojų įtakai. Niekados nesutik su bet kokiomis sutartimis, kol nėsi tiksliai pasiinformavęs apie reklamos įtakos galimybes.

Reklamuodamasis tu neprivalai taupyti, bet taip pat neprivalai savo pinigus pro langą švaistyti.

4— Pasirupink turėti tikslią tavo reklamos veikimo kontrolę. Klausk savo klijentus, kur jie apie tavo prekes yra girdėję ar skaitę ir duomenis susirašyk į statistikos rubrikas. Tavo pažangos reklamoje tikrumas pasirodys, kai matematiškai apskaičiavęs įsitikinsi, kad reklama santykyj su apyvarta darosi vis pigesnė.

5—Visados buk teisus pasigirdamas. Nuolat galvok, kad tu nori įsigyti klijentus, o ne atsitiktinius pirkėjus.

6—Buk pozityvus visuose skelbimuose ir visada pagal išgalės įtikink faktais. Nepamiršk, kad masė sprendžia pagal išorę.

7—Nedaryk reklamos, panašios į konkurento reklamą: tuo parodysi savo idėjų stoką ir įsigysi priešų.

8—Niekados nevaryk propagandos konkurentų atžvilgiu; ypač niekados nepanaudok jos piktam, nors jie ir ne tokio gerumo prekes pateiktų, kaip tavosios.

9—Varydamas bet kurios rušies propagandą, rupinkis, kad klijentas nepastebėtų, kaip tu giri savo prekę. Klijentui neprivalo į galvą ateiti tavo reklamos tikslas, o tik prekės gerumas arba vertumas.

—o—

Amerikiečiai Užsienyje

Pasirodo, kad Suv. Valstijos, kuriuos per šimtmečius traukė iš visų pasaulio pusių žmones, pradeda po biski atgal gražinti taip vadinamą "perviršį".

Valstybės Departamentas praneša, kad net 404,000 Amerikos piliečių yra nuolatiniai gyventojai svetimų šalių. Kuomet dabartiniai sunkųs laikai prasidėjo net 18,000 daugiaus amerikiečių išvyko užsieny apsigyventi. Skaitlynės rodo, kad amerikiečiai paprastai nuvyko į tas šalis, kur gyvenimas daug pigesnis.

1932 m. 5,000 daugiaus amerikiečiu gyveno Kanadoj, kur sakoma, dalykai nesimainė nuo 1931 m. Apie 11,000 Europon kur prekės visko mažesnės negu Suv. Val.

Daugiausia išvyko į Italiją, ir Airiją, bet tie amerikiečiai originališkai paėjo iš tų šalių, jie tapo naturalizuoti, bet negalėjo rasti darbų Suv. Valstijose.

Kanada turi iš viso apie 224,000 Amerikos gyventojų; Francija, kur kas met daug studentų vyksta mokintis, turi 23,910; Portugalija 17,000; Italija 12,000; Didžioji Britanija 7,500; Čekoslovakija 7,400; Jugoslavija 5,400; Vokietija 4,600; Sovietų Rusija 2,000; Lenkija 1,750, Švedija 1,160; Norvegija 840; Danija 532; Lietuva 350; Vengrija 150. Net 24,700 Amerikos gyventojų gyveno Aziatiškose šalyse, įimant 10,600 Chinijoj, ir 20,800 Vakarų Indijoj ir Bermudoj; 17,000 Meksikoj ir Centralėj Amerikoj, 12,500 Pietų Amerikoj ir 3,800 Afrikoj.

LIETUVIAI!
SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

V. M. Čekanauskas

POLITIŠKA LEGENDA IR RESPUBLIKONŲ VARGAI

EKONOMINIS KRIZIS IR JO PASEKA

Šiandieną žmonės klausinėja vieni kitų kodel respublikonų ekonomiška "utopija" virto absoliutišku bankrutu? Kodel siaučia bedarbė, skurdas ir badas? Kodel bankrutina ukininkai, namų savininkai, pramonininkai, smulkus bankai? Šiuos klausimus girdime gatvėse, susirinkimuose, žodžiu, visur. Spaudoje ir žiurnaluose skaitome kalbas apie bedarbių susirėmimus miestuose su policija, vartojimas gesus, bedarbių sužalojimus, vaikų mokyklose apalpimus iš priežasties nedavalgymo arba netikusio maisto, sumažėjimas vėdybų, padaugėjimas ligų ir mirtingumo, desperacijos apimtų žmonių saužudybės: nuodų dozėmis, šokimais per langą ar nusišovimais, žodžiu, visos tos ekonomiškos ir politiškos tragedijos dabar musų krašte yra nuolatiniais atsitikimais, nors minimališkai spaudoje aprašomos, tačiaus yra paprasti dienos atsitikimai.

Įstabu todel, kad po garsios ekonomiškos Coolidge administracijos duotos "utopijos" staiga įvyko tokia skandalinga ekonomiška padėtis, kad tukstančiai popierinių "milijonierių" ir pasiturinčių žmonių, kurie anais Coolidge valdymo laikais gyveno lengvatose, šilkuose, dabar visi tie "milijonieriai" susmuko kaip grybai po savaitės laiko augimo, atsidurė į gatvę, vieton šilkų devi skarmalus, vieton vištienos valgo silkes ir tuli net silkių nusipirkti negali. Tokis staigus kontrastas musų ekonomiškam gyvenime, verčia žmones klausinėti kame to yra priežastis? Kas užtai atsakomingi? Kada laikai pagerės? Visi neramųs ir laukia rytojaus su nekantrumu, nes nežino kas bus rytoj, kas suteiks pusryčiams kavos puoduką ir pietums sriubos bliuduką. Tokių bevilčių alkanų žmonių ne tukstančiais, bet milijonais skaitoma musų krašte. Ubagauna alkani, ubagauna ir labdaringų draugijų nariai rinkdami pinigus maitinimui ir aprengimui tų, kurie badauja ir šaltį kenčia.

Respublikonų administracija ilgų metų yra atsakominga už dabartinį krizį ir žmonių kančias. Coolidge administracija davė mums dirbtiną ekonomišką "utopiją" išpusto Amerikos dolerio neribotais kreditais, infliacijos kaina, dabar tas ekonominis gerbuvis, tas išpustas musų doleris sprogo kaip muilo burbulas ir pagamino skandalingą ekonomišką krizį. Milijonai bedarbių per pastarus tris metus dauginos, pagaliau pasiekė apie dvylika milijonų skaičių, apie kitą tiek darbininkų dirba tik dalį laiko — po 2-3 dienas į savaitę ir net į mėnesį; apie 30 milijonų ukininkų gyvena didžiausiam skurde ir bankrute, skolose; žodžiu, apie vienas trečdalis musų krašto gyventojų neteko perkamosios galios, todel suiro naminė prekybos bei pramonės rinka, sustojo produktų gamyba, nes prie dabartinių sąlygų, produktai stovi neišpirkti, stinga pinigų žmonėms pirkimui ir naudojimui produktų, stinga pramonininkams pinigų—kreditų; o kuomet tokia nesvietiška bedarbė siaučia, tai pramonininkai, ukininkai, namų savininkai bankrutuoja, bankai budami kreditoriais pramonininkų, ukininkų ir namų savininkų, išdavę paskolas, mortgičius, bondsais ar kitokiais kontraktais, ne tik negali gauti nuošimčius už tas paskolas, bet nustojo dalį principinės bankrutuojant pramonininkams, ukininkams ir namų savininkams, nes tos paskolos buvo išduotos brangia kaina, dabar dolerio vertė turi kitokia valiuta, tos paskolos ininvestmentai neteko ne tik anų laikų (infliacijos) vertės, bet yra žemiau aktuališkos vertės, todel bankai atsidurė į kritišką ekonominę padėti, kiekvienas bankas, kuris buvo išdavęs daug paskolų, pirkęs visokių šėrų (stocks) ir bondsų, spekuliavęs su depozitorių pinigais, šiandien toks bankas bankrutina, 1930 m. depresijai pasireiškus, 1,345 bankų subankrutino; 1931 m. 2,298 bankų subankrutino, o kiek šiais metais bankų uždaryta? Tukstančiai.

KODEL AMERIKA BANKRUTINA?

Kad atsakyti į virš pakeltus klausimus, kad išaiškinus smulkmeniškai visas priežastis dabartinio krizio, reiktų užimti labai daug vietos laikrašty, kadangi to negalima padaryti, todel priminsiu bent svarbiausias priežastis trumpoje suglaustoje formoje, nes neįmanoma laikrašty plačiai viską išdėstyti.

Dabartinis ekonomiškas krizis ir bankrutas, visos tragedijos individų ir pramonės bei industrijos yra paseka ilgametinės respublikonų administracijos. Kiekviena respublikonų ilgametinė administracija baigėsi tragediškai ekonomišku kriziu, jei ne ta priežastis, tai demokratų partija but negavus nei vienos administracijos šioje šaly po civilio karo Amerikoje, tik respublikonų partijos administracijų pagaminti ekonomiški kriziai pakeisdavo krašto administraciją, tik del šitų sąlygų demokratai išrinkdavo savo partijos Prezidentą.

Kodel taip yra? Ar respublikonų partija noroms ar nenoroms priveda kraštą prie tokios skandalingos ekonomiškos padėties ir politiško perversmo? Į šitą klausimą atsako respublikonų administracijos taktas ir rėdas. Mes žinome, kad respublikonų partijos bosais yra stambaus biznio "baronai", Wall streeto tarptautiški bankieriai, stambios industrijos ir pramonės magnatai; šių žmonių rankose randasi musų krašto ekonominio gyvenimo raktas, jų rankose yra barometras rodantis kiek ir kur randasi kapitalo perteklius musų krašte; Wall streeto bankieriai valdo tiesioginiu ir netiesioginiu budu musų krašto stambias industrijas, ukio, pramonės arterijas, bankus, žodžiu viską kas rišasi su produkcija gamyboje ir kapitalo pertekliu. Šie žmonės yra politiška pajiega užpakaly sosto, krašto valdovo, tai yra pajiega, kuri už scenos stovėdama diktuoja musų krašto rėdą politišku ir ekonomišku atžvilgiu. Tai yra respublikonų partijos bosai.

Po kelių normalų metų ir ekonomiško pastovaus gyvenimo, krašte pas žmones atsiranda kapitalo perteklius ir perkamoji galė, kuomet tik tokios sąlygos susidaro, tai naturalu, kad bankuose taupymo indelių skaičius pasidaugina ir taupoma suma pasidaugina; šiuos faktus žino musų krašto finansieriai, "'barometras" jiems tą rodo. Taigi, republikonų administracijai atėjus buvo galimybės visuomenę išnaudoti labui privelegijuoto luomo, kaip tik kapitalo perteklius pas žmones atsirado, staiga pamatėmė pradžią infliacijos (kainų kėlimą ant produktų, šėrų, namų ir kitokių vertybių), o kiekviena infliacija buna preliudija spekuliacijai, nes infliacijos laiku, žmonės eksplotuojami plėšiamomis aukštomis kainomis už produktus ir kitokius dalykus iš ko stambaus biznio korporacijos susikrauna metinius biznio apyvartos turtus, šimtais milijonų jų pelnas siekia, taip buvo p. Coolidge administracijos laiku

(Tąsa ant 5-to puslapio)

KALĖDŲ EKSKURSIJA
Į LIETUVĄ
Rengia Lietuvių Laiv. Agentų Sąjunga Amerikoje

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburg
TIESIAUSIAS KELIAS į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

S.S. "DROTTNINGHOLM"
išplauks iš New Yorko
GRUODŽIO 2-trą, 1932 M.
Ekskursijos palydovas
p. Vl. P. Mučinskas, Švedų Amerikos Linijos, Centro raštinės Amerikoje, Lietuvių Skyriaus vedėjas. Jis stengsis padaryti kelionę pilną įdomybių, apie kurią visiems bus malonu prisiminti. Gauk brošiurėles: "Bendros Informacijos Kelionėje į Klaipėdą" ir "Kalėdų Ekskursija." Gaunamos pas agentus arba:
Swedish American Line
10 State St. Boston, Mass.

V. M. ČEKANAUSKAS

Politiška Legenda ir Respublikonų Vargai

EKONOMINIS KRIZIS IR JO PASEKA

(Tąsa nuo 4-to puslapio)

(1924-1928); o kuomet produktų ir kitokio turtų arba nuosavybių kainos kyla, kuomet dauginasi korporacijų uždarbis, kuomet išmokama dideli dividendai šėrininkams, tai šėrų kaina kyla sparčiai.

Šios sąlygos buna palankios spekuliacijai šėrų biržoje. Kiekvienas žmogus turintis kapitalo perteklių įvesdina į šėrus su tikslu gauti didesnį uždarbį negu bankoje ant depozito laikomi pinigai, tai viena. Antra, jie tiki, kad šėrams kylant, jie vėliaus parduos šėrus žymiai aukštesne kaina negu jie pirko juos, ir uždirbs labai daug ant principinės sumos; todel šėrų pirkikų, tokiu "utopijos" periodu, buna daug, pirkikų buna daugiau negu pardavėjų, todel šėrai dar kyla aukščiau, tas jų kilimas aiškinamas pramatorių per spaudą, tankiai nurodoma, kad šėrai kyla del to, kad ekonominis gerbuvis permatomas ir duoda pamatą jų vertei pakilti, kad tos firmos kapitalas, inventorius siekia du kartus didesnę vertę pamatinio kapitalo, o kuomet iš vyriausybės nedaroma pastangų pastoti kelią dirbtinai "utopijai" - infliacijai ir spekuliacijai, kuomet valdžia optemistiškai kalba apie ekonominį progresą ir palankiai atsineša į esamą infliacijos ir spekuliacijos padėtį, tatai paakstina ne tik pramatorius plėsti spekuliaciją, bet ir žmonėse sudaro pasitikėjimą, paragina juos spekuliuoti ir milijonieriais tapti.

Taip buvo daroma p. Coolidge administracijos laiku, p. Coolidge, jo atsakomingi ministeriai, ypatingai prėkybos-pramonės ministeris Herbert Hoover (dabartinis Prezidentas) ir p. Andrew Mellon, finansų ministeris, optemistiškai į dirbtiną ekonomišką "utopiją" ir Wall str. bankierių žulikingą biznį žiurėjo, jį toleravo, tvirtino žmonėms, kad kol respublikonai šalį valdys, tai ekonomiškas gerbuvis bus.

Ekonomistai, rimti bankieriai kritikavo tokį vyriausybė ekonomišką palasą, žymus Chicagos bankierius p. Melvin Traylor, ne kartą įspėjo visuomenę, pramonininkus ir vyriausybę, kad jei nesutabdysime padukimą spekuliacijų, plėtimą kreditų, tai sulauksime katastrofingos padėties. Atmenu, kitas žymus musų krašto komersantas finansierius p. Filene iš Bostono darė įspėjimus, daugelis musų universitetų ir kolegijų ekonominių fakultetų profesorių kritiškai žiurėjo į dirbtiną "utopiją" ir žulikingą biznį, bet kiti magnatai, Wall streeto bankieriai, pseudo ekonomistai, Henry Ford ir kiti industrialistai garsindami savo produktus ir norėdami, kad žmonės juos pirktų ir naudotų atiduodami jiems savo dolerius brangia kaina, kartu su administracijos šulais pasakojo, kad musų "utopija" pastovi ir nereikia klausyti pesimistų.

Dabar matome kas buvo klaidingi ir kas teisingi. Kurių pranašavimai išsipildė ir kurių ne. Kuomet spekuliacijos budu tapo suimtas pertekliaus kapitalas iš daugumos žmonių rankų į mažumos žmonių rankas—Wall str. bankierių voltus pardavinėjamais šėrais ir bondsais, tada buvo pasuktas tarmozas į kitą pusę, krito kainos šėrų, namų, produktų, judinamo ir nejudinamo turto, infliacija ir spekuliacija baigėsi difliacija.

Aš neabejoju, kad p. Coolidge žinojo, kas bus, žinojo ir jo ministeriai, kad įvyks ekonomiškas krizis, bet neatbojo. Tiesa, p. Colidge 1928 m. pasakė respublikonų partijos bosams: "I do not choose to run for President"! Reiškia, jis atsisakė kandidaturos kitam terminui nors bosai ir prašė jo. Tokiu pasielgimu p. Coolidge išvengė sau, politišku atžvilgiu, nemalonumo, jo administracijos ekonomiškos "utopijos" vaisiai prinoko tik p. Hooveriui atėjus ir atsisėdus ant prezidento sosto.

AR HOOVERIS ŽINOJO KAS JO LAUKIA?

Gal kas mano, kad p. Hooveris nežinojo, kad jo administracijos laiku įvyks sprogimas respublikonų "utopijos" burbulo. Ne, p. Hooveris galėjo žinoti krašto abelną padėtį, ypatingai biznio reikalus, nes jis buvo per 8 metus prėkybos ir pramonės ministerijos galva, tačiaus p. Hooveris "runydamas" ant prezidenturos savo politiškose prieš rinkimus kalbose tvirtino piliečiams, kad respublikonų administracijos "prosperity" (gerbuvis) bus palaikytas ir jei jis bus išrinktas, tai dar pagerės. Jis prižadėjo duoti progą kiekvienai Amerikos šeimynai įsigyti nuosavą namą, garadžių ir du automobilius, pilną puodą vištienos! Mes atmename jo prižadus pasakytus jo kalboje Polo Alto, Calif. ir kituose miestuose. Ar jis išpildė duotus prižadus? . Ne. Vieton vištienos puodo, dabar žmonės, milijonais badauja; o kurių turėjo namus, ukius, automobilius — dabar jau daugelis jų neturi.

P. Hooveris atsisėdęs į Prezidento krėslą ramiai žiurėjo į Wall streeto spekuliacijos orgijas, jokių žygių sudrausti žulikingo biznio vadus nedarė ir neapsaugojo visuomenės nuo katastrofos neįspėjo krašto gyventojus, leido Wall str. bankieriams pardavinėt visokius bonsus svetimų kraštų valstybių ir industriališkų įstaigų Amerikos rinkoj, o daugelis tų investmentų buvo nesaugus; Wall str. pramatoriai—bankieriai už pardavinėjimą tų bondsų gavo komisus tik 1929 m. kaip įeigų taksos rekordai rodo, nuo 5 iki 28 milijonų dolerių pelno, musų žmonių doleriai šimtais milijonų tapo eksportuoti į užsienį paskolomis ir įvestmentais, pas žmones dabar randasi tik popieriai, o jų pinigai kur kitur.

Kada pasibaigė paskutinis spekuliacijos orgijų aktas Wall str. biržoje ir dipresija pasireiškė, tai vieton, kad imtis žygių reorganizuoti tvarką ir užkirsti kelią neribotai difliacijai, bankų, pramonininkų, ukininkų bankrutui, kad išvengti neribotos bedarbės, p. Hooveris jokių rimtų žygių nedarė, ramino žmones oficiališkais spaudos korespondentų pareiškimais, kad krizis bus tik laikinas, kad už poros ar trijų mėnesių viskas bus gerai ir "prosperity" sugrįš. Bet ekonominis krizis platinosi, bedarbė platinosi, naminė rinka blogėjo, o p. Prezidentas tik nuolatos kalbėjo, kad "prosperity just around the corner". Ar gi tai ne moralinis bankrutas musų krašto administracijos?

HOOVERIO PRĖKYBOS PALASAS

(Valdymo Budas)

Negana to, kad musų rinka po spekuliacijos suiro, kad pritruko pinigų, kreditų dipresijai pasireiškus, kad musų krašto naminė rinka kas dieną bedarbei dauginantis blogėjo, tai tuo laiku Prezidentas Hooveris nepaisydamas protestų musų komersantų, ekonomistų, nepaisydamas protestų užsienio valstybių, diplomatiškų demaršų Washingtone, pasirašė Senatorių Hawley-Smoot naują tarifų (muitų) aktą, patarnavo musų pakvaišusių savymeilių godžių industrialistų lobistų interesams; šie gaivalai darydami biznį išimtinai naminei rinkai, nepasitenkino esamais aukštais muitais, protektuodami savo rinką, bandydami išvyti užsienio kompetitorius, rengdamiesi diktuoti aukštas kainas už produktus be kompeticijos ir plėšt krašto gyventojus, savo tikslą su pagelba p. Hooverio, pasirašusio tą nelemtą Hawley—Smoot bilių, atsiekė. Bet tas bilius davė katastrofingas pasekas, sudemoralizavo musų prėkybą su užsieniu ir dar labiau — suardė naminę rinką, ekonomišką krizį padarė skaudesniu.

Uždarius musų portus užsienio gamybai ir žaliai medegai aukštų muitų siena, staiga užsieny tapo pakelta muitai ant musų eksportuojamų produktų, kilo muitų "karas," prekyba tapo sudemoralizuota ne tik musų krašto, bet ir kitų industriališkų kraštų, bedarbė dauginosi musų krašte ir kituose kraštuose, tatai rinka (žmonių perkamoji galė) mažinosi, mažinosi ir gamyba, ukio ir fabrikų gamyboje skandalinga padėtis įvyko. Mes seniau parduodavome produktų perteklių užsieniui už bilijonus dolerių, veik trečdalis musų visų produktų eidavo į užsienio rinką. Dabar musų eksportas, kaip pats p. Coolidge prisipažino savo rašte, tilpusiame "Saturday Evening Post" iš rugs. 10 d., nukrito iki 40%; aišku kad šios šalies darbininkai neteko darbo sustojus produktų gamybai, neteko uždarbio, sumažėjo perkamoji jų išgalė, musų naminė rinka dar labiau suiro.

Negana to, musų industrialistai negalėdami del muitų "karo" namie gamintus produktus parduoti užsieny, perkėlė savo kapitalą į užsienį, steigia fabrikus užsieny ir gamina vietiniai rinkai produktus, tokiu budu išvengia muitų "karo". Tik vienoje Kanadoje yra virš 4 bilijonai dolerių musų krašto industrialistų kapitalo įvesdinti į gamybą del Kanados ir visų Didžiosios Britanijos rinkų; musų industrialistų fabrikai randasi Anglijoj, Vokietijoj, Čeko-Slavijoj, Airijoj, Italijoj, Azijoj ir Pietų Amerikos kraštuose. Reiškia, p. Hooverio prekybos palasas išvijo musų industrialistų kapitalą ir produkciją į užsienį. Tai paseka jo administracijos ekonomiško rėdo. Prėkyba svarbus dalykas, nugarkaulis kiekvieno krašto ekonomiško gerbuvio, ypatingai tokios industriališkos šalies kaip musų.

Bet juk visus netaktus ir blogumus respublikonų administracijos ant jaučio skuros nebut galima surašyti. Kongresas su Prezidentu ilgai kovojo iki pravedė legislaturą pašalpų teikimui bankrutuojančiam bizniui, tačiaus p. Hooveris vetavo kiekvieną Kongreso bilių, kuris jam nepatiko. Prezidentas Hooveris vetavo bilių, kuriame buvo provizija šelpimui bedarbių; Kongresas buvo perleidęs bilių, kuriame buvo siuloma paskolos iš valstybės iždo valstijoms ir miestų savivaldybėms del statybos darbų ir padauginimo darbų bedarbiams, kad iš tų paskolų but galima nupirkti iš ukininkų javus, gyvulius maitinimui milijonų bedarbių, tokiu budu žymiai but pagerinta mųs naminė rinka, palengvinta našta ukininkams, pramonininkams ir darbininkams. Bet p. Hooveris vetavo Garnerio bilių, sakydamas, kad tokios paskolos butų neproduktingos ir valstybei žalingos.

Bet kada Wall str. finansieriai pamatė, kad net stambus biznis artinasi prie bankruto, kad korporacijos, geležinkelių kompanijos negalės sumokėti nuošimčius del Wall str. bankierių ir apdraudų kompanijų išduotų mortgičių, bondsus ir "I. O. U." notų, tada p. Hooveris greitai pagamino panašų bilių kaip p. Garnerio tik dėja, šis bilius bedarbiams, smulkiems pramonininkams nieko nežada, bet labai daug žada stambiems bankieriams). Kad užtikrinus jų uždarbį, kad atgavus iš geležinkelių ir kitų trustų nuošimčius ant paskolų ir dalį principalės, Hooverio projektas tapo pervarytas per Kongresą, įsteigta "Reconstruction Finance Corporation," šiai valdiškai įstaigai Kongresas davė du bilijonus dolerių iš valstybės iždo, davė privilegiją vyriausybei kitą tiek pakelti kapitalo jei reikalas bus; dabar šita "R. F. C." įstaiga turi arti 4 bilijonus dolerių. Tačiau nors pinigų iždo nėra, bet pakelti mokesčiai, subalansuotas valstybės biudžetas, išlygintas p. Hooverio administracijos pustrečio bilijono dolerių deficitas, sudaro "dėdės Samo" kreditą labai gerą, dabar valdžia skolina pinigus pas Wall st. bankierius ant 4½% ir per R. F. C. įstaigą, ir juos atgal atskolina (receiverio rankosna patekusiems) bankams, įvairioms korporacijoms, finansiškoms organizacijoms ir geležinkelių kompanijoms (pilnų statistikos žinių žiurėk "Current History" žiurnale rugsėjo mėn. ir finansų ministerio p. Mills kalbos tekste iš spalio 4d., pasakytos Los Angeles, Cal. bankierių suvažiavime —Aut.); gi geležinkelių kompanijos gautus iš R. F. C. pinigus vėl gražina Wall st. bankieriams atmokėdamos savo skolas ir nuošimčius mortgičių, bondsų nuo 5% iki 6%; tokiu budu Wall st. bankieriai apsukdami kelis šimtus milijonų dolerių šitokia transakcijų per R. F. C. teikiama pagelba geležinkelių kompanijoms ir kitoms industrijinėms bei finansiškoms organizacijoms, gauna gryno pelno nuo 9½% iki 10½%; tačiaus šie ponai nebadauja, jie galėjo palaukti kaip nuošimčių taip ir principinių mokesčių.

Prezidentas Hooveris davė Moratoriumą Vokietijai ir jos industrialistams skolingiems Suv. Valstijų Wall st. bankieriams, reiškia, atidėjo nuošimčių ir principinės sumos mokėjimą), nes Vokietija pasakė, kad negali kelti mokesčius piliečiams, kad jei ji bus priversta mokėti, tai bus revoliucija. Tai p. Hooveris galėjo padaryti rodą ir priversti Wall st. bankierius palaukti nuošimčių ir principinės sumos šios šalies geležinkelių kompanijų ir kitų stambaus biznio organizacijų ir tuo budu palengvinta sunki našta geležinkeliams, įvairioms korporacijoms ir kartu piliečiams. Dabar gi, piliečių, valstybės kaina toks šelpimo darbas daromas ir jis neša didelį pelną ne tos valstybės piliečiams, bet Wall st. bankieriams, kuomet milijonai darbininkų badauja, kuomet ukininkai, smulkus bankai, pramonininkai ir žodžiu sakant visa Amerika eina prie bankruto, ir tiktai del to, kad didžturčių reikalais išimtinai rupinamasi.

Kuomet miestų mokyklose vaikučiai iš priežasties nedavalgymo alpsta, kuomet daugelis žmonių badauja, skursta, kuomet ukininkai javus gyvuliams šeria, kviečiais pečius kurena, (nes negali parduoti ukio produktus, nėra rinkos), tai vieton daryt žygius, kad šiems žmonėms pagelbėti, daroma žygiai pagelbėti stambiems bankieriams. Jeigu p. Garnerio bilius, p. Prezidento akimis žiurint, buvo "bačka kiaulienos", tai dabar Steagall—Glass bilius yra "bačka vištienos" Wall streeto bankieriams. R. F. C. tai yra kliasinės legislaturos padaras valstybės ir piliečių taksų kaina. Tokia tai dovana yra p. Hooverio administracijos musų šalies žmonėms. Nenuostabu, kad demokratų kandidatas Gubernat. Franklin D. Roosevelt yra prisiminęs apie "Forgotten Man". Tie du žodžiai labai daug pasako.

Dabar rinkimai artinasi, respublikonai desperacijos apimti, veda demagogiją, politiškai vekšlendami, savo "spyčiuose" kalba apie legendas, skleidžia politiškas "dujas" į piliečių akis ir bando paslėpti gėdą savo ilgametinės administracijos. Prezidento Hooverio "leitenantai" p. Hurley ir p. Mills nuo Atlantiko iki Pacifiko aplankė visus didesnius miestus sakydami desperatiškus "spyčius", nurodinėdami, kodel reikia duoti kitą progą p. Hooveriui Prezidentauti. Bet jie neprisimena apie 1928 m. p. Hooverio prižadus ir respublikonų "utopiją". Pamiršo visus respublikonų "griekus" ir prašo dar keturių metų termino leisti jiems "griešyti".

Pats p. Prezidentas Hooveris nepasiųlė jokios rimtos sugestijos pašalinti krizį, nepasiųlė nei vienas jo "leitenantas", ir garsusis Calvin Coolidge savo kalboje pasakytoje New Yorke nepasiųlė nieko, pasitenkino gyrimu p. Hooverio administracijos, apgynimui savo buvusios administracijos pasekų. Respubilkonų partijos sukti politikieriai kaltina visą pasaulį, bet apie savo kaltę ir klaidas nei žodelio neprisimena. Aš manau, kad mažai politiško "kapitalo" yra jiems šiais rinkimais. Aš negiriu demokratų partiją ir jos vadams nedaug pasitikėjimo turiu, aš ir kiekvienas pilietis žinome, kad abejose partijose yra gerų žmonių, bet jie yra toli nuo partijos valdomų ėdžių. Tačiau artinanties prezidentiniams rinkimams turim studijuot partijų programas ir paduot savo balsą ne už gražius žodžius ar dovanas, bet už principus, ginančius visuomenę nuo išnaudotojų. Taigi šiųmetiniuose prezidento balsavimuose mes turim apart respublikono Hooverio, dar demokratą Rooseveltą, turime socialistą ir komunistą, galim balsuot už ką norim, bet išbalsuosime tik vieną iš dviejų—respublikoną Hooverį arba demokratą Rooseveltą.

IŠTRAUKĖ JO VARDĄ

Popiero šmotukas, ištrauktas iš kepurės sugrąžino atstovą H. E. Barbour iš Kalifornijos atgal į republikonų nominacijų surašą, nors jis buvo gavęs lygiai tiek balsų kaip Glenn M. De Vore paskyrimuose. Šis budas galutinai nuspręst laimėtoją buvo pagal valstijos teises ir Kalifornijos valstijos sekretorius, su užrištomis akimis ištraukė popierą iš kepurės.

Didelis Kolumbia - Viktor Rekordų Išpardavimas

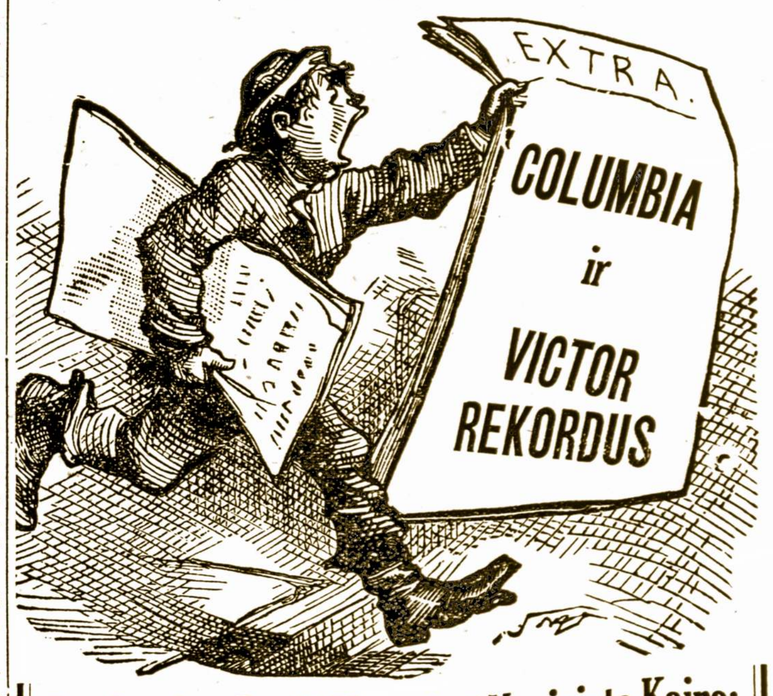

Parduosime Per šį Mėnesį už Nupigintą Kainą:

Po 65c Rekordą Vietoj 75c

Šitas Nupiginimas Tęsis Tiktai Per šį Mėnesį

Iš 2,000 naujausių ir gražiausių lietuviškų rekordų surasite nors vieną tinkamą, jei pasiskubinsite į laiką ateiti arba paršyti:—

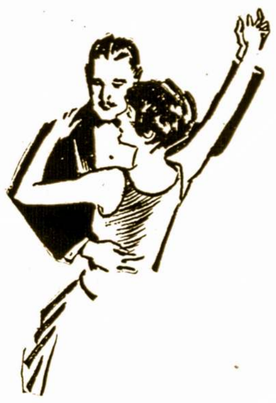

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS

14 Vernon Street — Worcester, Mass

JUOKAI

Mokytojas: Jonai kokie paukščiai žmogui naudingi?

Jonas: Kepti paukščiai, ponas Mokytojau.

Mokytojas sulupo Joną už nepaklusnumą ir statydamas lazdą į kampą jis klausia Joną: "Ar dabar tu žinai, už ką aš tave sulupau?"

Jonas verkdamas, bet supykęs: "Pirma mane taip skaudžiai sulupate, o paskui nei nežinote už ką".

Per Didyjį karą vokiečiai viską nuo žmonių atiminėjo. Žmonės, norėdami mieste ką nors parduoti, tai viską slėpdavo vežimuose. Iš miestų eidavo žydai ir ant kelio valgomus daiktus supirkinėjo, mokėdami labai brangiai už produktus, o žmonės mieste badavo. Dasižinojo vokiečių kareiviai apie tai, kada žydai supirkę gryždavo į miestą, tai nuo jų atiminėjo kiaušinius, sviestą ir kitus daiktus. Vilkaviškyje vokietys nuo žydės atėmė kumpį. Ta dar prašėsi, bet nieko negelbėjo. Tada žydė pradėjo lietuviškai gazdyt vokietį: Oi, tu didelis ponas kad sumušiai Rudinę (rusą) ir jį išvijai. Bet palauk, tau ateis vakarai (Anglija, Francija ir kiti), tai kur tada dėsiesi? Lysi, kaip kurkė į olą ir žiurėsi, kaip vokiečius kars ir nuo jų viską atiminės, kaip tu viską atiminėjai nuo žydelių". Žmonės girdėdami žydės gazdinimą — juokėsi.

Mokykloje: Išvardink man penkis plėšriuosius žvėris!

Jonukas: Keturi liutai ir vienas tigras.

Vietos žinios

Worcesterio Aviacijos Diena Pavyko

Devynios Worcesterio lietuvių draugijos surengė Aviacijos Dieną, spalių 2-trą dieną, Oxford, Mass., paremti kapitono Dariaus ir lakuno Girėno skridimą iš New Yorko į Kauną, 1933 metais. Tos devynios draugijos yra sekančios: Lietuvių Ukėsų Kliubas, Šv. Kazimiero, Šv. Jurgio, Šv. Liudviko, Birutės, S. L. A. 57-318-358 kuopos ir "Aušrelės" dailės draugija.

Kiekviena draugija išrinko po tris atstovus į Aviacijos dienos seimelį ir iš savo tarpo išrinko valdybą iš šių ypatų: pirm. A. Janušionis; vice-pirm. Tamas Steponavičius; rašt. Vladas Bernotavičia; iždininkas Stasys Purvinskas; iždo globėjai, Antanas Katkauskas ir Vincas Kupstas. Spaudos komisijon įėjo Antanas Kriaučialis, Antanas Katkauskas, Vladas Bernotavičia. Pikniko rengimo komisija susidėjo iš: Antano Kriaučialio, Aleko Šablinsko ir Vinco Čėsnos. Programo rinkimo komisija susidėjo iš Vlado Bernatavičiaus, Jono Endzelio ir Tamo Steponavičiaus.

Aviacijos diena buvo surengta p. Vasiliausko ukėj, Oxford, Mass. Programa susidėjo iš prakalbų, muzikos ir skraidimo. Pirm. A. Janušionis trumpai pakalbėjo ir pakvietė jauną dentistą Dr. Antaną Karpavičių vesti toliau programą. Programo vedėjas iššaukė šiuos kalbėtojus: Worcesterio majorą John C. Mahoney, kap. S. Darių, J. Valaitį "Vienybės" redaktorių, šerifą Rocheleau ir J. Sullivan, kuriuodu yra kandidatai į šerifus ir valstybės senatorius. Kapitonui S. Dariui baigiant savo kalbą, pirmininkas įteikė J. Baltramaičio paruoštą iš gėlių orlaivį su parašu "Inspiracija". Muzikos dalį programoje išpildė J. Bliudžiaus benas ir J. Dirvelio orkestra graidami veik per visą laiką.

Programa prasidėjo lygiai antrą valandą po-pietų. Musų lakunai kap. S. Darius ir S. Girėnas buvo pašėrę savo raudoną lėktuvą "Bellanca" ir tik laukė ar neatsiras norinčių paskraidyt ore. Išpradžių lietuviai lyg nedrįso, bet kada pamatė kapitoną S. Darių teip gabiai valdantį lėktuvą, tai daug susidomėjo ir nebuvo galima visus paimti. Todel pirmadienį, Graftono lėktuvų stotyje gražus lietuvių burelis susirinko ir lietuviai lakunai savo lėktuve pavežiojo visus, kurie dirbo surengimui Aviacijos Dienos ir dar keleta su bilietais. Taip toji Aviacijos Diena ir užsibaigė.

Į garbės remėjų skyrių įėjo Jonas Dvareckas ir Kazys Vaitiekus mokėdami po $25. Bulotas aukavo $10. lakunams. Sekmadienį, spalių 2-trą dieną, kada jau sutemo ir negalėjo daugiau skraidyt, buvo paruošta vakarienė pas p. Vasiliauską, orlaivių vietos savininką, Oxford, Mass. Vėliau visi atsilankė į vakarienę pas p. Rauktį, 50 Sterling gatvės, Worcester, Mass., kur susirinko apie 50 lietuvių veikėjų. Kalbėjo J. Rauktys, A. Janušionis, kap. S. Darius, A. Bernota, parašiutininkas Bolis, S. Purvinskas, p. Keblinskas, p. Valaitis, ir p. Kriaučialis. Petras Bagdys pardavė daugiausia tikietų — už $54., gi Albinas Metrikas, antras daugiausia — už $44.

Tos dienos pelnas:— kapitonui S. Dariui sumokėta už remėjų tikietus ir ženklelius — $318.75; gi nuo įvairių smulkmenų įėjo $410.98, išeigų buvo $314.02, tai lieka $96.96; išviso pelno $415.71.

Visas komitetas, spaudos komisija ir rengimo komisija labai dėkoja "Amerikos Lietuviui," "Vienybei" ir Keblinskui už tokį platų aprašymą apie aviacijos dieną, iš kurios lakunai gavo naudos. Reiškiame padėkos žodį visiems tikietų pardavėjams ir visiems, kurie dirbo arba atsilankė arba kaip nors prisidėjo. O lakunams, kapitonui S. Dariui ir S. Girėnui linkime laimingo perskridimo per Atlantiką iš New Yorko į Kauną ir atgal 1933 metais.

Spaudos Komisija:
Antanas Kriaučialis
Antanas Katkauskas
Vladas Bernotavičius

Rusiška Filma "Alone"

Penktadienį ir šeštadienį, rugsėjo 21-mą ir 22-trą Rialto teatre bus rodomus įdomus rusiškas paveikslas, "Alone". Ėmė du metu padaryti šį paveikslą ir didesnė jo dalis buvo padaryta tarp pusiau laukinių klaidžiojančių žmonių Altų kalnuose, tolimame Rusijos krašte.

Šios filmos pasaka prasideda Maskvoje Kuzninos bute, kur ji atsibunda linksmai manydama apie savo mylimąjį už kurio ji neužilgo ištekės. Ji sutinka jį beeinant darban ir juodu sustoja prie kiekvieno lango žiurėdami į gražius daiktus savo namams. Bet Kuznina, kuri ką tiktai užbaigė mokytojų seminariją yra paskirta mokytojauti Altos provincijoje. Iš pradžių ji nenori išsižadėt gražios ateities, bet paskui nutaria, kad tai yra jos pareiga. Altų kalnuose, ji randa vargą, netartą, nešvarumą ir tamsumą. Teipgi ji greitai nujaučia, kad turtingieji avių savininkai išnaudoja vargšus piemenius ir vietinė valdžia neišpildo savo pareigos. Kuznina apgina vargšus ir kada bado pavojus gręsia kaimiečiams, ji iškeliauna per snieguotus laukus ieškot pagelbos.

Prieš ją stovėjo mirties pavojus nuo šušalimo, bet piemenys išgelbėjo ją, ir valdžios lėktuvas atskrido ją paimt į ligoninę. Piemenys sujudo ir įvyko nauji rinkimai kaime.

Paveikslas yra puikiai nufotografuotas, ypač sniego scenos įspudingos. Muzika yra parašyta Shostovitch. Leopold Stokowski, Philadelphijos simfonijos orkestros vedėjas, kurs matė veikalą "Alone", New Yorke, giria šį veikalą del nepaprasto suderinimo muzikos su šviesa.

Atidarymas Kliubo Svetainės ir Šokiai

Po numeriu 12 Vernon gatvės, Šeštadienio vakare, Spalio (October) 22-rą, pradžia 8-tą valandą.

Tai bus iškilmingiausi ir linksmiausi šokiai, pirmi po uždarymo vasarnamio. Visas Worcesterio lietuvių jaunimas ir kartu su senesniais kliubiečiais šoks Polkas ir Jazz, kiek tik norės.

Užkviečiam visus mylinčius pasilinksminimą atsilankyt ir apturėt "good time".

Kliubo svetainėje šį sezoną bus vienas ir didžiausias Lietuvių susiėjimo centras.

Dar kartą kviečiam visus atsilankyti. **Kliubo Komitetas**

ASTER ARBA "MASTER" ŠILDYTUVAI!

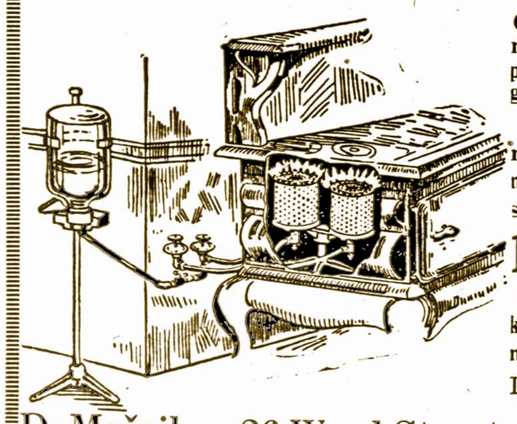

Gvarantuoti ant 10 metų ir šildo nepalyginamai daugiau negu kiti.

Pirkdami pas mane šildytuvą (burnerį) jųs sutaupysit apie

15.00 dolerių.

Galima matyt bile kada mano barbernėje —

Dial 3-5138

D. Mažeika, 26 Ward Street, Worcestery

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BIČIŲ

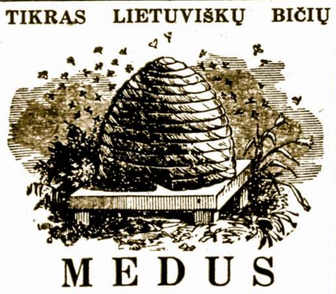

MEDUS

Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:

Už stiklinę medaus kvortą 80c
Už galioną $3.00

ir Koriukas Dovanai

Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. WWorcester, Mass.

Du Lietuviai Palaidoti

Alfonsas Pacepavičius, nuo 78 Cutler gatvės, staiga mirė ketvirtadienį, po-piet bedirbdamas ir laidotuvės įvyko pirmadienio ryte bažnytinėmis apeigomis, Šv. Kazimiero bažnyčioje. Jisai palieka savo motiną Kazimierą Pacepavičienę Lietuvoje; savo žmoną Eleonorą Genvinytę Pacepavičienę; dvi dukteris Bronę ir Eleonorą; tris sunus Alfonsą, Viktorą ir Stanislovą; dvi seseri, Veroniką Butrenienę Worcestery ir Leonorą Kandratavičienę Lietuvoje.

Šv. Kazimiero parapijos choras vadovaujant vargonininkui J. K. Žemaičiui giedojo. Anielė Tamkienė ir Juozas K. Žemaitis giedojo pritaikančias solo giesmes. Karstą nešė atstovai nuo Šv. Kazimiero Parapijos Švento Vardo Jezaus draugijos: Martynas Bunevičius, N. Nazvalskas, J. Noreika, J. Zidonis, A. Kazlauskas ir S. Bublys. Birutės draugiją atstovavo: J. Kupstas, J. Zakaras, J. Nanartavičius, J. Baravykas, A. Dailyda, ir A. Kuzmickas. Šv. Kazimiero chorą atstovavo A. Stakeliuniutė, T. Aukštikalniutė, M. Cironkiutė, J. Dusevičius, A. Žemaitis ir V. Laužonis. P. Radzek atstovavo Worcester Rendering kompaniją kur velionis dirbo. Palaidotas Notre Dame kapinėse kur kun. Petraitis atliko apeigas.

JUOZAS KAZLAUSKAS

Juozas Kazlauskas, po ilgos ligos, mirė pirmradienio ryte, Rutland Valstijos senatorijoj. Jis palieka brolį Martyną Kazlauską Worcestery; ir dvi seseri Ievą Stražinskienę ir Martą Debesienę Lietuvoje. Laidotuvės įvyko trečiadienio ryte, bažnytinėmis apeigomis Šv. Kazimiero bažnyčioje ir palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse, Maldene. Karstą nešė A. Dailyda, J. Kazlauskas, J. Safron, B. Taraskevičius, B. Ambrozas ir J. Jusatonis.

Angis Nustebino Kolegijos Virtuvės Darbininkus

Vincas Šilalė, kurs išvežioja bananas vienai vaisių pardavimo kompanijai ant Foster gatvės, pirmadienio ryte atvežė tų vaisių į Šv. Kryžiaus kolegijos virtuvę. Kada atnešė visą bananų šaką į virtuvę, visi darbininkai nusistebėjo, nes angis iškišo galvą iš bananų. Angis, jaunas smauglys, dviejų ir pusės pėdų ilgumo, pats atrodė nustebęs. Šilalė greitai išnešė angį su bananomis laukan ir viena po kitos nuėmė bananas nuo stiebo ir prašė, kad paskolintų krepšį su dangčiu. Tada Šilalė nuviliojo smauglį į krepšį, palikdams bananas virtuvėj ir sugryžo su gyvunų į kompaniją ant Foster gatvės. Šilalė parodė darbininkams jauną smauglį ir šie patarė jam pranešt Clark universiteto žvėrinyčiu per telefoną. Dr. Hoagland, biologijos skyriaus vedėjas, pasiuntė studentą parnešt angį. Iš universiteto pasakė, kad angis yra jaunas smauglys, dabar nepavojingas, bet kada užaugs bus pavojingas. Angis buvo padėtas po stiklais biologijos skyriaus mokyklos kambariuose.

PARSIDUODA

Geri žieminiai kopustai po 1½ cento už svarą. Kreipkitės pas Vincą Ciplijauską, Reservoir gatvės Cherry Valley, Mass. (43-45)

Svarbi Žinia Piliečiams

Worc. Lietuvių Piliečių kliubas rengia viešą susirinkimą 24-tą dieną spalio (October), L. N. C. svetainėj, 12 Vernon str. 8 val. vakare.

Kadangi mes lietuviai piliečiai visada vientik prisiklausę politiškos propagandos prižadų, bauginimų, einam balsuot visai nesusipažinę su kandidatais ir jųjų rekordais.

O kad su tuo susipažint, mes turim patys patyrti daugiau tikrą dalykų stovį ir pasirinkt sau kandidatą. Taipgi mes turim apkalbėt ir kitus reikalus. Kviečiami visi lietuviai dalyvaut ir pasiklausyti diskusijų arba patart kitiems. Ypač pageidaujame, kad moteris pilietės skaitlingai dalyvautų. Kandidatai ir politikieriai nebus kviečiami į šį susirinkimą. Čia bus tik savitarpinės diskusijos.

Kviečia Komisija

—o—

Worcesterio Lietuvių Draugijų Susirinkimai

POLITIŠKOS PRAKALBOS AUŠROS VARTŲ SVETAINĖJE

Trečiadienio vakare, Lietuvių Piliečių kliubas prie Aušros Vartų parapijos laikė susirinkimą bažnytinėje svetainėje. Laike to susirinkimo tarp svarbesnių nutarimų buvo: surengt politiškas prakalbas lapkričio antrą dieną republikonų kandidotams ir lapkričio 6-tą dieną demokratų kandidatams.

Prakalbos republikonams įvyks parapijos svetainėje, 8-tą valandą varke, gi demokratams įvyks sekmadienio po-pietų, 4-tą valandą.

Susirinkimas teipgi nutarė surengt naturalizacijos pamokas. Kun. K. Vasys, Aušros Vartų parapijos klebonas atidarė susirinkimą, gi adv. Pranas J. Bublys, pirmininkas, toliaus vedė susirinkimą.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJ ATLAIDAI

Aušros Vartų parapijoj prasidės atlaidai, sekmadienį 10:30 valandą ryto su suma. Vakare, 7:00 valandą įvyks mišparai, laike kurių kun. S. Vembre pasakys pamokslą. Pirmadienį, 9-tą valandą ryto prasidės suma ir kun. J. Urbanavičius pasakys pamokslą, gi vakare 7:30 valandą mišparai, laike kurių kun. A. Bružas pasakys pamokslą. Išryto antradienį, 9-tą valandą, prasidės suma ir kun. J. Valantiejus pasakys pamokslą. Vakare 7:30 valandą bus mišparai ir kun. Pranas Juškaitis pasakys pamokslą. Išpažinčių klausymas bus kiekvieną dieną rytais, po-piet pusė po trijų ir vakarais po mišparų.

AVIACIJOS DIENOS RENGĖJŲ SUSIRINKIMAS

Aviacijos Dienos rengimo atstovų ir komisijų susirinkimas įvyks antradienį, spalių 25-tą dieną, 8-tą valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Visi atstovai ir komisijos butinai pribukite. Jau nekurie atstovai buvo susirinkę, net du kartu, bet kadangi visi nesusirinko, tai ir nebuvo galima nieką daryti. Tas neatsilankymas trukdo užbaigimą darbo ir supykina tuos kurie atsilanko, nes jie nieko nenuveikę turi išsiskirstyt ir vėl kitą kartą susirinkti. Taigi, malonėkit visi atsilankyt antradienio vakare nežiurint koks oras nebutų toje dienoje. Mes privalome tą darbą užbaigt naudingai. Turime aptart apie nuo išvažiavimo, 21-tros spalių, likusius $96.96 ir juos reik pasiųst kur priklauso.

Rašt. V. Bernotavičius

SENAI LAUKIAMA

Valgių Gaminimo ir Namų Prižiurėjimo Knyga Jau Gatava

Joje Telpa Apie 400 Receptų Del Gaminimo Įvairių Valgių
Puslapių 173. Su paveikslais

Kaina su prisiuntimu $1.00

Sveikatos atžvilgiu ta knyga turėtų rastis kiekvienoj Lietuvių Šeimoj

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

VIENINTĖLĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTŪRA

Parduodam Laivakortes keliaujantiems į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsim išgaut Pasus. Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afideivitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigus Lietuvon Doleriais arba Litais. Visus viršminėtus reikalus atliks Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvaičių, kuri pati nesenai važinėjo Europoje ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eit pas svetimtaučius, ar po stubas landyt pas bile kokį agentą, kuomet jųs galit kreiptis į tikrą, autorizuotą agenturą—pas saviškius, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. .. Tel. 5-1094

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 Vernon Street Worcester, Mass.

RCA Victor ir Stromberg Carlson Radio

Gali But Nupirkti

Labai Prieinamomis Mėnesinėmis Mokestimis

Gausus Nuleidimas Už Jusų Seną Radio, Kada

Mainot su Vienu iš Šių Naujų Išdirbysčių Radio

Svarbiausia Musų Biznio Dalis Yra Musų Geriausias Patarnavimas

M. STEINERT & SONS, 308 MAIN STREET
DIAL 5-2506 WORCESTER

RIALTO THEATRE
MILLBURY GATVĖS

Penktadienį ir Šeštadienį
Spalių 21-mą ir 22-rą

Pirmą kartą
bus rodoma Worcesteryje veikalas

"ALONE"

Nauja Rusiškai kalbanti filma su visais rusais artistais—žvaigždėm

Antras paveikslas

"Strangers of the Evening"

vaidinant

Zasu Pitts —— Lucian Littlefield

Taipgi

Komedijos-Žinios-Veikalas Serijom

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

Budavoju naujus ir taisau senus namus. Darau planus ir duodu apskaitliavimą. Teiraukitės pas mane, tas jums nieko nelėšuos—

Vincas Degutis
Budavojimo Kontraktierius
Dial 5-5824
55 Eunice Ave. Worcester, Mass.

FARMOS IR KURO PRODUKTAI!

Pirkite Kiaules

Parsiduoda Labai Nupiginta Kaina

MESSIER'S DINER

Pabandykit Pas Mus Sykį
Pavalgyt

49 Millbury Gatvės

Parsiduoda
ŠVENTO BERNARDO ŠUNIUKAI

A. Žiugžda
Lietuvis Meistras ir Maliorius

Statom garadžius. Taisom stogus. Pristatom namam pijažus ir patys planus padarom. Maliavojam namus išlauko ir vidaus pusės. Pleisteriuojam lubas. Įdedam grindis, duris, langus, ir abelnai iš senų namų padarom naujus ir kiek vienam už prieinamą kainą. Kreipkitės:

98 Ward Street
Worcester, Mass.

Parsiduoda
ANGLYS — ALIEJUS — MALKOS
Priimam užsakymus ir Pristatom į Namus
JONAS ČIRVINSKAS
340 Harding St., Worcester, Mass.

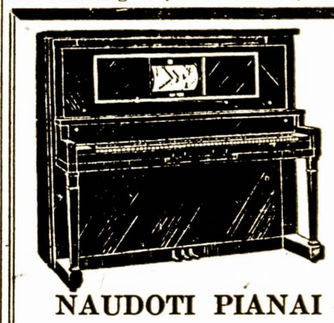

NAUDOTI PIANAI

Nuo $25. ir Aukščiau

PLAYER PIANAI

Už Žemą Kainą- $145

VIKTROLOS
NUO $10. IR AUKŠČIAU

RADIO
UŽ NUPIGINTAS KAINAS

LENGVUS IŠMOKĖJIMAI

Geras darbas vyrams ar moterims, ieškot lietuvių, kurie norėtų pirkt pianą —— Kreipkitės pas vedėją.

M. Steinert and Sons
308 MAIN GATVĖS,
Worcester, Mass.

PARSIDUODA

Turiu pardavimui namų, krautuvių, gasolino stočių, ukių ir kitokių įvairių rušių "biznių". Kuris žmogus įdomautusi galėtų sau įsigyti vieną iš šitų biznių su labai mažu įnešimu.

Su visokiais nuosavybių pirkimo ir pardavimo reikalais kreipkitės pas Joną V. Bačinską, 362 Millbury gatvės, Worcester, Mass. Tel. 5-1127 ir 3-7748.

PERKAME

Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus

Kreipkis

Amerikos Lietuvio Knygynas
Worcester, Mass.14 Vernon St.

Motiejus A. Čivinskas
GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

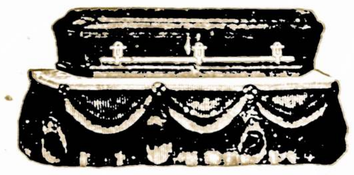

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. Tel. 5-5898